

DEBRECZEN

SZERKESZTŐSÉG, KIADÓHIVATAL ÉS NYOMDA:
DEBRECEN, JOZSEF KIRÁLYI HERCEG-UTCA 1.
TELEFONSZAMOK: 7-82. SZ. (SZERKESZTŐSÉG),
7-88. SZ. (KIADÓHIVATAL ÉS KÖNYVNYOMDA).

KELETMAGYARORSZÁGI
NAPLO

ELŐFIZETÉSI ARAK: HAVONTA 3 P. NEGYED-
ÉVRE 9 P. FELEVRE 18 P. ÉVENTE 36 PENGÓ.
KÜLFÖLDRE: A FENTI DIJAK KÉTSZERESÉ.
EGYES SZÁM 12 FILLER, VASÁRNAP 24 FILLER

16 OLDAL

VII. ÉVFOLYAM, 240. SZÁM.
1930 OKTÓBER 23. CSÜTÖRTÖK.

12 FILLER

Bethlen István országmentő programja

A miniszterelnök tegnapi nagy beszédének hatalmas szónoki sikerén túl jelentőséget és maradandó hatást biztosít a benne előterjesztett kormányzati program gazdasági és pénzügyi komolysága. A bejelentett intézkedéseknek nagy bősége és gazdagsága minden kommentárnál és méltatásnál jobban és erősebben bizonyítja a kormány gazdaságpolitikai programjának komolyságát, jelentőségét és a miniszterelnöknek azt az elszántságát, hogy a világgazdasági sodraba került Magyarország válságát leküzdje. A miniszterelnök beszédéből a kormány legközelebbi gazdasági programja az alábbi körvonalakban bontakozik ki:

Küzdelem a gabonakrizissel.

A gabonajegy jelenlegi 3 pengőnyi összegének felemelése, melynek mérvét egy szakbizottság fogja megállapítani.

Az iparcikkek olcsóbbítása és pedig az ipari vámok részleges mérséklésével, amelyért kárpótlásul az ipar a tegnapi benyújtott iparfejlesztési törvényben körülírt közvetlen segítséggel nyert kárpótlást. A kartekek ármegállapításába a magyar kormány beleszólást nyert. A falu népe már a legközelebb olyan olcsó szövet- és bőrányaghoz jut, amelyből ruházatkészítésre szükségletét az eddigi áraknál 40-60 százalékkal olcsóbban láthatja el.

A vidéki helyi viszonyok megismerése céljából országsszerte tanulmányi bizottság fogja megállapítani a szükséges intézkedéseket.

A kereskedelempolitika terén.

Bejelenti a miniszterelnök a magyar kormány hajlandóságát, akár egy gabona-világkártyában való részvételre, akár preferenciális szerződések megkötésére, akár pedig regionális szerződések kötésére és a folyamatban levő, valamint készülőben álló külkereskedelmi szerződés tárgyalások alkalmával hajlandónak fog nyilatkozni kereskedelmi viszonyainknak ilyen preferenciális rendszer alapján leendő megoldására a magyar mezőgazdaság érdekében.

A kivitel fejlesztése érdekében markázási törvényt csinálunk, — hogy ezzel is emeljük agrártermékeink versenyképességét a külföldi piacon.

A mezőgazdaság átszervezése érdekében nagyobb állami kölcsönt fogunk kontrahálni, míhelyt erre meglesz a lehetőség.

A tejtermelést fokozni, a tej, vaj és sajtexportot növelni, a sertésenyésztést fejleszteni és a sertésenyésztést szaporítani, továbbá a szeszgyártást is emelni óhajtja a kormány, amihez megfelelő organizáció és megfelelő hitel kell, amelyet megteremtteni a kormány feladatainak ismer.

A hitelkrízis leküzdése.

Az állami hitel terén a kormány el van határozva, hogy csak olyan hosszú lejáratú állami kölcsönt fog igénybe venni, amely a magyar közhitelnek a külföldön ártalmára nem válik. Minthogy a magyar állam hitelle ma is változatlanul szilárd, az

ilyen államkölcsön felvételének a külföldön különösebb akadálya nincsen. Addig nyugodtan várjuk azt az időpontot, amelyben az államkölcsönt kedvező feltételek mellett és a magyar állam hitelének teljes megóvásával kontrahálhatjuk.

De közben is átmeneti hitelekkel és előlegekkel fogjuk megszerezni azokat az összegeket, amelyek a mai szükségletek fedezésére szolgálnak. Az állam beruházó tevékenységében ekként fennakadás nem fog beállani.

A mezőgazdaság és a kisipar ebben az esztendőben együttevén 200,5 millió pengő rövidlejáratú hitelhez jutott és a kormány ezután is köteletségének tartja, hogy a mezőgazdasági hitelt ilyen eszközökkel ellentázza. Amikor pedig lehetővé válik hosszulejáratú hitel felvétele, a kormány rögtön gondoskodni fog arról, hogy ez meg is történjék.

Az államháztartás egyensúlyának fenntartása.

A magyar államháztartás egyensúlya nem ingott meg és ezt az egyensúlyt a kormány a jövőben is biztosítani fogja a következő intézkedésekkel:

A már megszavazott költségvetési csökkentésen túl a dologi kiadásokban a kormány további 20 millió pengőnyi redukcióna kér felhatalmazást a törvényhozástól. A személyi kiadásokban 10 millió pengőt kíván a kormány megtakarítani a kiküldetési díjak újabb rendezésével. Törölni fogja továbbá a kormány az összesen 3,7 millió pengőben költségvetéssélel előirányzott tisztviselői jutalmakat és segélyeket.

A folyó évben az üres állásokat a kormány nem tölti be, ami szintén tekintélyes megtakarítást eredményez. Ellenben a kormány a tisztviselői fizetéseket az eddigi tervek ellenére, egyáltalán nem fogja redukálni.

Ehelyett minden fix-fizetésű alkalmazottat, tehát úgy az állami, mint a magánalkalmazott kereseti adóját bizonyos kulcs szerint pótlékolni fogják.

A tantiém-adót progresszíve fel fogják emelni akként, hogy azt nem a vállalat fizeti, hanem az, aki a tantiémet élvezi.

Ezenkívül a kormány semmiféle adóemelést nem tervez és a termelést semmiféle közteher emelésével megterhelni nem fogja.

A jövő évi állami költségvetés kiadási oldalát 30 millióval kívánja a pénzügyminiszter leszállítani és e célból az adminisztráció racionalizálása fog keresztülvitni.

Általános adóreformot a kormány a mai nehéz időkben egyáltalán nem tervez.

Ellenben a községi háztartásokat szanálni és rendbehozni kívánja, — mely célból még az ősszel törvényjavaslat kerül a parlament elé.

A borfogyasztási adót csökkenteni fogja és az adók kirovása tekintetében községségként mutatók egyenlőtlenségét ki fogja küszöbölni.

A közmunkaváltás, amely a kisember vállalt oly nagyon nyomja, újabb szabályozást nyer, amely

150 áldozata van a német- országi bányakatasztrófiának

Még 79 bányász hiányzik, de semmi remény sincs, hogy ezeket életben találják.

Alsodorf, okt. 22. Délelőtt 11 óráig Alsodorfban a bányászerecséltenség 150 áldozatának a holtteste került napvilágra.

Az eltakarítási munkálatokat úgy a föld felett, mint alatta teljes erővel tovább folytatják. Mentőosztagok bőséges számban rendelkezésre állanak, úgy hogy sürü váltás lehetséges. Még 79 bányász hiányzik, most már azonban nincs semmi remény, hogy a még lent rekedt bányászokat életben találják. A legutóbbi órákban a mentőlegénység már csak halottakat hozott felszínre.

A borzalmas bányakatasztrófia okát még mindig teljes homály fedi. A bányagazgatóság közli, hogy a bánya egész löszerraktára, mint most kiderült, sértetlen maradt. Így tehát az a lehetőség is eszik, hogy dinamitrobbanás történt. Bányalégrobbanás, vagy szénporrobbanás szintén nem jöhet számba, mert a talált halottak és sebesültek testének fekvése ezt a szakértők véleménye szerint kizárja. Megvizsgálták a bányalég áramlását szabályozó szelepeket is és ekkor azt a meglepő felfedezést tették, hogy a robbanás kivülről benyomta a bányalégszelepeket. Ez tehát arra mutat, hogy hogy a robbanás fészke nem is lent a bányában volt, hanem azon kívül. Valószínűtlené teszi azonban a bányalégrobbanás lehetőségét már csak az is, hogy a bányának éppen ez a biztonsági berendezése kitünően volt megszerkesztve és teljesen egyenletesen osztotta el az egyes járatok között a bányaléget.

Alsodorf, okt. 22. A szerencsétlenség színhelyén az egész éjjelen át

mellett ez a teher egyenletesebben fog megoszlan.

Százhusz milliós új beruházás és közmunka.

A kormány a munkanélküliség ellen azzal veszi fel a harcot, hogy munkához juttatja a munkanélkülieket. A legközelebb meginduló közmunkák és beruházások sora a következő:

Harmincmillió pengővel az aktív és nyugdíjas tisztviselők és magánalkalmazottak családi házakat építhetnek.

A vidéki városokban megindulnak a közmunkák, amely célra az állam 12 és fél millió pengőt bocsát rendelkezésre.

Ezenkívül a városok a közmunkákra kölcsönöket is fognak felvehetni, úgy, hogy végeredményben a vidéki városokban 12,2 millió pengőt fog kitenni a meginduló közmunka.

Polytatja a kormány az államvasúti beruházásokat, mely célra 30-40 millió pengőt szant.

dolgoztak, éppugy, mint a föld alatt, mert azt hiszik, hogy az épületek romjai alatt még több eltemetett ember van. A bánya különböző részein levő robbanóanyag raktárok teljesen rendben találtak. Ez megcáfolja azt a vélelményt, hogy valamely robbanóanyag meggyulladás okozta a szerencsétlenséget. Az ajtókon talált égési nyomok arra mutatnak, hogy a keletkezett gáz az aknába és onnan arra a területre hatolt, ahol a legtöbb áldozatot találták. A robbanás szétrombolta a szelelőkészüléket, úgyhogy a gáz akadálytalanul elterjedhetett az Anna II. bányára egész területén. Ezekben az égő gázfelhőkben ítélték halálukat az áldozatok.

MEGRENDÍTŐ JELENETEK

Alsodorf, okt. 22. Az alsodorfi borzalmas bányászerecséltenség halálos áldozatainak száma egyre nő. Csak ma éjszaka 1 és 2 óra között 30 halottat találtak.

A bánya szájánál izgalmasnál izgalmasabb jelenetek játszódnak le. Megmentett bányász jelenik meg. Ő is kedden hajnalban szállt le a tárnába, de melléktárnába került és így megmenekült. Alig, hogy kibukkan véresen, csapzottan a napvilágra, izgatottan érdeklődni kezd két fia után. Azok is bányászok. Lentrekedtek. Az apa erre azonnal a mentőlegénység következő csoportjához csatlakozik és újra leszáll a bányába...

Más helyütt csöndesen siránkozó öregasszony várakozik: két nagy fiát nyelte el a bánya. Egyzerre: — nem tudja, örüljön-e vagy gyászoljon — megjön az egyik fiu. Át-

Az utépítési programot, amelynek céljaira 32 millió áll rendelkezésre, a kormány tovább folytatja.

A vadvízek lecsapolására egy millió pengőt irányoz elő.

A vidéki kislakásépítés céljaira a már előirányzott hatmillió pengő felül további hárommillió pengőt.

Együttvéve ezek az összegek százhuszmillió pengőt tesznek ki. De ezenfelül még rendelkezésre áll a költségvetéssélel már megszavazott 47 millió pengő.

A munkanélküliséget ez kétszerte enyhíteni fogja és meg fog indulni a gyárakban a munka és a kereskedelemben a forgalom.

A vidéki városoknak a kormány felhatalmazást ad, hogy szükség esetén inségadót vehessenek ki, — amelynek felhasználása a népjóléti miniszter egységes irányítása mellett történik.

E gazdag program konkrétumai bizonyára el fogják oszlatni azt a bizalmi krízist, amellyel szemben mindenkinek kötelessége felvenni a

öleli anyját, úgy mondja: a fivérem odaveszett!

A rombadólt bányáépületnél és az összedólt tárnalíftnél is keményen folyik a munka. A tárnalíft felvonó tornya alaktalan vashalmazzá vált. A munkások egész sora dolgozik most rajta, hogy olvasztókészülékek segítségével szét-szedje.

A MAGYAR KÉPVISELŐHAZ RÉSZVÉTE

Az aacheni bányakatasztrófa alkalmából Almásy László, a képviselőház elnöke a következő részvét-
táviratot intézte a német birodalmi Reichstag elnökéhez:

„A Németországot sújtó szörnyű bányakatasztrófa szomorú alkalmából fogadja Excellenciád a magyar országgyűlés képviselőháza őszinte részvételének tolmácsolását. Almásy László, a képviselőház elnöke.”

Ádám professzor sajtópörében szereplő egyik tanu fogva marad mindaddig, mígcsak vallomást nem tesz

Ádám professzor sajtópöré vitéz Csik László orvos és egy hírlapíró ellen, kiket 200—200 pengőre ítél, — rágalmazásért a bíróság. — Vallomások titokzatos pénzekről, miket ismeretlen egyének adtak Ádám professzor hallgatónak.

Budapest, október 22. A budapesti büntetőtörvényszék Török-tanácsa most tárgyalta azt a sajtópört, melyet Ádám Lajos orvosprofesszor indított vitéz Csik László dr. orvos és Lászlai Weisel László hírlapíró ellen. Csik László dr. és Weisel László Ádám Lajos professzorról olyan cikket írtak a Magyar Orvosok Nemzeti Szövetségének lapjában, melyeket a professzor sértőnek talált magára nézve.

A bíróság a két sajtópört egyesítette majd Török elnök békülésre szólította fel a feleket. Amikor a béke nem jött létre, az elnök megkezdte a vádlottak kihallgatását.

Vitéz dr. Csik Lászlót szólítja maga elé Török elnök.

— Megértette a vádat? — kérdi az elnök.

— Igen.

— Elismeri, hogy bűnös?

— Nem — válaszolja dr. Csik László.

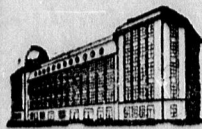
— Mi indította cikke megírására? — kérdezi most Török elnök.

— Közérdekből írtam a cikket. — Nekem semmi egyéni érdekem nem volt a cikk megírásakor. Az egyetem társaságában éveken át tevékenyen részt vettem min a „Csaba” diák-szövetség fővezéré.

Bántott, hogy egyetemi tanárhoz hallgatókat pénzzel toboroznak. Bántott, hogy Ádám tanár úr megtartotta tanszékét, annak ellenére, hogy az egész tanári kar és a közvélemény ellene fordult. Eppen ezért nem lehet ezt az ügyet most békésen elintézni. Az a célok, hogy egyszer már tisztázzák.

— Ön a cikkben, — mondotta Török elnök — tolokodó magatartásról beszélt. Miben látja a tolokodást?
— Nem azt írtam, — válaszolja a vádlott, dr. Csik László, — hogy Ádám tanár úr tolokodó, hanem, — hogy a magyar ember általában szerény és nem tolokodó. Én azt kívántam írni, hogy Ádám tanár úr olyan magatartást tanúsított, amely ellenkezik a mi keresztény etikánkkal. Csik László állandóan azzal védekezett, hogy neki nem volt szándékában Ádám professzorról kifejezetten azt állítani, hogy tolokodó.

Erre az elnök a cikket elővessza,

Nem kell többé vásárolni a drága
Dynamikus hangszórót!

A

TRIOTRON

hangszórók és hangszóródobozok tiszta hangja versenyképes márka.

Csővei felülmúlhatatlan gyártmányok.

Rádió, csillár, kerékpár, villamos cikkek nagy raktára.
Műszeréreműhely, villamosberendezések készítése, hó és sárcipőjavítás.

„TRIOTRON” gyártmányok egyedárusítása.

Horváth Testvérek

Főüzlet: Csapó u. 88. Fiókiüzlet: Ceglédi u. 11.

megjegyzi:

— Hát kérem, magyon nyilvánvaló, hogy ebben a cikkben az van, hogy tolokodó és nem szerény.

— Én — mondotta Csik László — kifogásoltam Ádám professzornak a viselkedését, amely szerintem nem felelt meg a szerény magyar ember jellemének. Bizonyítani kívánom, hogy Ádám Lajos valóban ilyen magatartást tanúsított.

Az elnök ezután maga elé szólítja a hírlapírókat, akik az „Előőrben” átvette Csik László cikkét. Kihallgatása néhány percig tartott csupán, ő is a valódiság bizonyítását kívánja.

BIZONYÍTÁST KÉRNEK.

Most feláll védőjük, dr. Antal István és előterjesztést tesz a valódiság bizonyítására.

Bizonyítani kívánja közérdekből a cikk minden állítását.

Azt, hogy Ádám professzor „tolakodó magatartást tanúsított”, bizonyítani akarja azzal, hogy Ádám professzor, mielőtt kinevezték Kuzmiktanszékére,

felkereste az orvoskar professzorait és támogatásukat kérte. Erre vonatkozóan az orvoskar professzorainak kihallgatását kéri.

Igazolni kívánja, hogy Ádám professzor kinevezése „a legnagyobb megdöbbenést váltotta ki, világnézetj különbség nélkül, az orvosi társadalom-

ban”. Erre nézve tanuk kihallgatását, memorandumok felolvasását kéri.

Igazolni kívánja, hogy „az egyetemi ifjúság is fölháborodott” erre vonatkozóan egyetemi ifjaknak és Ádám professzornak a kihallgatását kívánja. Arranézve, hogy Ádám professzornak egyetlen hallgatója sem volt az első félévben, a Pázmány Péter egyetem kveszturájának megkeresését kéri.

Becsatolja a „Szinházi Életet” annak bizonyítására, hogy „Ádám-professzor fényképe ugyanabban a lapban jelent meg, amelyben például Biller Irén fényképe is megjelent”.

Azt, hogy „a professzor pénzért toboroztatott hallgatókat magának”, — igazolni kívánja a különböző büncselekmények miatt letartóztatott Hosszú Zoltán, volt egyetemi hallgatóval és Ádám professzor tanársegédével, dr. Szabó Imrénének kihallgatásával. Dr. Szabó Imréről ezt mondja: „Joggal feltehető, hogy ő volt az egyik forrása annak a pénznek, — amelyet egyetemi ifjak kapnak azért, hogy Ádám professzornak hallgatói legyenek”.

Végül bizonyítani akarja, hogy Ádám professzor joggal gyanúsítható, hogy a pénzért való toborzásban részt vett”.

Ezzel a védő végzett indítványával. ÁDÁM PROFESSZOR HOZZÁJÁRUL A BIZONYÍTÁSHOZ.

Török elnök megkérdezi Ádám

professzort, hogy hozzájárul-e a valódiság bizonyításához?

— Igen, hozzájárulok, — hangzik a professzor felelete.

Ezután feláll ügyvédje, dr. Erdő Harrach Tihamér és a következőket mondja:

— A magam részéről hozzájárulok a valódiság bizonyításának teljes elrendeléséhez, noha sok körülmény, amelyeket a védelem igazolni kíván, lényegtelennek tartok a per szempontjából. De mégis hozzájárulok, mert Ádám professzor úr ezzel akarja igazolni, hogy az igazság kiderítéséhez olyan mértékben és terjedelemben hozzájárul, amilyen mértékben és terjedelemben a védelem csak kívánja.

— Ami a „tolakodást” illeti, kérem Magyary Zoltán miniszteri tanácsos kihallgatását arra vonatkozóan, hogy Ádám professzor kinevezése milyen körülmények között, milyen módon történt.

Miután a védelem azt nehezményezi, hogy Ádám professzor kinevezése előtt bemutatkozó látogatást tett az orvoskar tagjainál és támogatását kérte, erre vonatkozóan én is kérem az orvosi kar tagjainak kihallgatását, különösen arra nézve, vajjon nem szokás-e ez minden kinevezés előtt és hogy ők maguk is nem tettek-e kinevezésük előtt ilyen látogatást az orvosi kar akkori tagjainál és nem kérték-e ők is azok támogatását?

— Kérem a fegyelmi ügy iratának beszerzését. A „tolakodás” tekintetében kérem Klebelsberg kultuszminiszter és Bethlen miniszterelnök tanukénti kihallgatását arra nézve, hogy Ádám professzor éppen az ellene indított hajszá következtében ismételtelen felajánlotta állásáról való lemondását és kérte az alkotmányos tényezőket, hogy ezt a lemondást fogadják el, de ezt a kérését minden alkalommal visszautasították és felhívták őt, hogy állását feltétlenül tartsa meg.

Most Traeger Ernő ügyész szólal fel:

— Miután a felek a valódiság bizonyítását kérték, én is kérem. Feladatom csak annyi, hogy indítványozom, méltóztassék a bizonyítás elrendelését azon keretek közé szorítani, amelyek szükségesek. Csak az inkriminált tényekre vonatkozóan méltóztassék a bizonyítást elrendelni.

A magam részéről is szükségesnek tartom Magyary Zoltán miniszteri tanácsos, Klebelsberg kultuszminiszter s Bethlen miniszterelnök kihallgatását.

A bíróság ezután határozathozatalra vonult vissza.

Rövid tanácskozás után a bíróság ísmét bevonul és Török elnök kihirdette a végzést, mely szerint a bíróság elrendeli a valódiság bizonyítását arra vonatkozóan, hogy Ádám professzor tolokodó magatartásával kioroszalkolta volna az egyetemi katedrát és arra vonatkozóan, hogy tudtával pénzzel toboroztak hallgatókat előadására. Elrendeli a bíróság a sértett kihallgatását és a megidézett tanuk kihallgatását, valamint a kért okiratok ismertetését. A további bizonyításról később fog dönteni a bíróság.

— Ádám professzor kihallgatása.

Ezután Ádám professzor kihallgatása következett. Ádám professzor a törvényszék előtt kijelentette, miszerint több alkalommal megkísérelte a békés elintézésre a kinevezése körül támadt viszályban, felajánlotta a kormányznak lemondását, de kijelentették, hogy helyén kell maradnia. Az egyetemi ifjúság segítségével az ügyet küldött ezer pengőre, de azt az ifjúság vezére visszaküldte.

Utána Magyary Zoltán miniszteri tanácsos mondott lényegtelen tanuvallomást.

Preiszig Hugó egyetemi tanár kijelentette, hogy Ádámot a kar nem jelölte, mert megfelelő tudományos és irodalmi működése hiányzott.

Kéthly professzor szerint Ádám kérte az ő támogatását, de ő megtagadta azt.

Jakabházy Zsigmond az előbbiek hasonló vallomást tesz.

A legjobbat a legjutányosabban kapja !!

Agyterítő- készletek

Hencserátvetők, Takarók,
Plaidok
Nagy választék.

1831---1931.

Kardos
László

Debrecen
Kossuth-u. 9.

Egyszeri összehasonlítás meggyőző

MIT VALLANAK A TANUK

Délután Ádám professzor ügyében a hátralevő tanukat hallgatta ki a bíróság. Kappa Elek László orvosnövendék és három társa tette meg a feljelentést. Kappa előadta, hogy Hosszu Kálmántól hallotta, hogy akik Ádám professzort felveszik az inderre, 150 pengőt kapnak, később még 100 pengőt, továbbá pénzsegélyt és állást is. Ő a 150 pengőt meg is kapta, amit felvitt Kéthly dékánhoz, aki a pénzt letétbe helyezte. Hosszu Kálmán azt mondta, hogy magas kezek jársanak közre a pénzügyben.

Az elnök ezután ismerteti a dékán kihallgatását, amely szerint több orvostanhallgatónak pénzt adtak, hogy Ádám professzort felvegyék az inderre.

Frikker József szintén úgy mondja el a történeteket, mint Kappa László.

HOSSZU NEM AKARJA MEGMONDANI A TITOKZATOS MEGBIZÓ NEVÉT

Hosszu Kálmán volt járásbírói kezelőt, orvostanhallgatót felhívó vezette a tárgyalásra, mert egy más ügyből kifolyólag kiszabott büntetését tölti. Azzal kezdte vallomását, hogy egy illetőtől megbízást kapott 10 ezer pengőre vonatkozó ígéretéről. Ebből 200 pengőt kézhez is kapott, hogy ki volt az adományozó, nem hajlandó megmondani, mert nem kapott arra felhatalmazást. Ádám professzort nem ismerte korábban, tudomása szerint a pénz nem az ő környezetéből származott. Később Ádám megkérdezte tőle, hogy kitől kapta a pénzt, kijelentette, hogy akkor nyilatkozik, ha megbizója megengedi.

HOSSZU MINDADDIG FOGVA MARAD, MIG VALLOMÁST NEM TESZ

Töreky elnök többször kérte a tanút, hogy nevezze meg az illetőt, akitől a pénzt kapta, de Hosszu nem volt hajlandó ezt megtenni. A védő indítványára a törvényszék tanácskozása után Töreky elnök kényszerítette pénzbüntetés terhe mellett arra, hogy tegyen vallomást, de Hosszu ezután sem volt hajlandó vallomását megtenni, mire Töreky elnök úgy döntött, hogy Hosszu büntetésének kitöltése után is fogva marad legalább hat hónapig, illetve addig, ameddig vallomást nem tesz ebben az ügyben.

A következő tanu, Lech Kálmán orvostanhallgató tette meg vallomását az előzőkhöz hasonlóan.

Ezután Töreky elnök ismertette az egyetemi tanács határozatát, majd Kreger ügyészségi alelnök mondotta el vádbeszédét, amelyben elvett kért Ádám professzornak. Csik László vádlott az utolsó szó jogán szólalt fel és kijelentette, hogy a maga részéről nem hiszi, hogy Ádámnak köze lett volna a pénzszétosztáshoz.

AZ ÍTELET

A bíróság ezután ítélethozatalra vonult vissza, majd a késő esti órákban kihirdették a törvényszék ítéletét. A törvényszék rágalmaszás vádjában bűnösnek mondotta ki a vádlottakat és ezért egyenként 200-200 pengő pénzbüntetésre ítélte azzal, hogy az ítélet végrehajtását a törvényszék felfüggeszti. Az ítélet ellen úgy az ügyész, mint a védelem felelősséget jelentett be.

A szép Pixavon-haj

elérhető most

Pixavon-shampooval is

Teljesen mentes a szódától.

Egy kis csomag 2 mosásra elég és ára csak 36 fillér.

Ot napig rejtőzködött a padláson egy tolvai cselédleány, aki állandóan lopkodia Krausz hitközségi jegyző élelmiszereit

Teljesen elvadult állapotban találtak rá a detektívek.

Néhány nappal ezelőtt megírta a „Debreczen”, hogy Krausz Ábrahám izraelita hitközségi jegyző, Deák Ferenc-u. 8. sz. alatti lakos feljelentést tett a rendőrségen ismeretlen tettes ellen, aki már több ízben megdézsmálta az éléskamráját. A rendőrség meg is indította a nyomozást, azonban a nyomozás során semmi adat sem merült fel arra nézve, vogy ki követhette el a lopásokat, amelyek napról-napra ismétlődtek.

Tegnap aztán váratlan fordulat történt a lopások ügyében és kézrekerült a tolvaj is, mégpedig egészen szokatlan körülmények között. Tegnap ebéd után Krausz Ábrahám lélekszakadva futott fel a rendőrség központi ügyeletére és bejelentette, hogy a házitolvaj valószínűleg a padláson rejtőzködik és néhány perccel ezelőtt is követett el lopást. Krauszné ugyanis betett egy darab vajat az éléskamrába és amikor néhány perc múlva érte ment, a vaj már el-tűnt.

A nagykerjedésű padlás meg lehetesen sötét és a két detektív óvatosan kutatót át minden zugot. Egyszerre

az egyik detektív észre vett egy sötét árnyékot, amely az egyik kémény mellett húzódott meg. Előkapták a revolvért és a kémény mellett egy cselédleány állott, akinek a külseje minden volt, csak nem emberi. Rövidre vágott haja gubbanos csomókban hullott az arcába. A külseje csupa por, piszok, a ruhája telve pókhálóval és cafatokban lógott le róla. A detektívek valószínűleg elszörnyedtek a rémes látványon, amikor kis kézi villany lámpájukkal az elvadult alakot megvilágították.

A kémény mellett egész kis odu volt csinálva mindenféle összelopkodott rongyokból, az odu mellett pedig a padlaserendán valóságos kis élelmiszerraktár, befőttes üvegek, lekvár, kenyérdarabok és természetesen ott volt az a darab vaj is, amit néhány perccel e-

zelőtt lopott el a Krausznék éléskamrájából, ahova a padlásról lejárát vezet.

A két detektív meg akarta fogni a leányt, hogy levezessék a padlásról, amikor váratlan dolog történt. A leány elkiáltotta magát:

— Jaj, a testvérem leugrik az ablakon!

Az egyik detektív elengedte a leányt és az ablakhoz futott, de nem látott senkit sem leugrani, vagy a padlás környékén. Hamarosan kiderült, hogy a leánynak nem is volt testvére, hanem csupán félre akarta vezetni a detektívet, hogy egérutat nyerve megszökhesse.

Bethlen miniszterelnök képviselői fizetésének 25 százalékát adta a nyomorenyhítő akcióra

Budapest, okt. 22. Gróf Bethlen István miniszterelnök a Horthy Miklósné öfömlétságu asszony által megindított országos segély-

A detektívek összeszedették a leánnyal a padláson talált lopott holmikat, levezették a padlást és előállították a rendőrségnek, ahol megkezdték a kihallgatását. A kihallgatás alkalmával kiderült, hogy a padlástolvaj e hó 15-én jött be Debreczenbe Püspök új utcából, a neve Baku Zsófia, 15 éves cselédleány. — Baku Zsófia 15-én nem tudott helyet kapni és így jött arra a gondolatra, hogy felmászik a Deák Ferenc-u. 8. sz. ház padlására. A leány már szolgált ezen a helyen és így ismerős volt a helyzettel is. Azóta a padláson lappangott és a piszkos, poros padláson valószínűleg elvadult mint egy vadember.

Baku Zsófia kihallgatása alkalmával beismerte az összes lopásokat, mire őrizetbe vették és megindult ellene az eljárás. Így aztán a derék detektívek megszábadították a házat a lappangó házitolvajtól, aki már valószínűleg rettegésben tartotta a házbelleiket.

A gazdasági válság igazi oka

Szüllő Géza kijelentése a prágai parlamentben, ahol a revizióról volt szó.

Prága, okt. 22. A prágai képviselőház külügyi bizottsága megkezdte a vitát Benes legújabb exposéja felett.

Bergler képviselő kijelentette, hogy a békegaranciák egész politikájának az lesz a vége, hogy a revizionisták táborra megerősödött. Kijelentette, hogy Csehszlovákiában senki sem akarja a kisebbséget elnyomni.

Steflick német képviselő kijelentette, hogy a revizió mozgalom Európában ma olyan forradalmi atmoszférát teremt, mely üldözi az új államformákat.

Szüllő Géza magyar keresztény-szocialista képviselő a többiek között ezeket mondotta: Csehszlovákia nem nemzeti, hanem nemzetiségi állam. A mostani gazdasági válság oka nem a háború, hanem

akció javára a képviselői fizetésének 25 százalékát ajánlotta fel, amely több mint ezer pengőt tesz ki.

a békeszerződés, melyet rákényszerítettek a legyőzött államokra, úgy hogy ezeknek a szerződéseknek nyomása alatt nincsen módjuk a gazdasági fejlődésre.

Benes külügyminiszter kijelentette, hogy Csehszlovákiában megoldotta a kisebbségi kérdést. Vajjon a magyar kisebbségnek a felvidéken talán most több joguk van, mint a tót kisebbségnek volt annakidején Magyarországon? De Magyarországon akkor nem kötöttek semmiféle nemzetközi szerződést, amilyen most ugy Magyarországot mint Csehszlovákiát kötelezi. Hangsúlyozza, hogy a tótok megvannak elégedve helyzetükkel, amiről személyes tapasztalatokat szerzett.

Ezt senki sem hiszi el neki!

Fontos ügyeket tárgyalt a kisgyűlés

Debrecen város törvényhatósági kisgyűlése, melynek tagjait a napokban választotta meg a közgyűlés, dr. Hadházy Zsigmond főispán elnöklésével ülést tartott.

Elsőnek dr. Bacsoni Sándor városi tanácsnok a polgármesteri jelentést terjesztette elő. Ebben a jelentésben számol be dr. Vásáry István polgármester a munkanélküliség csökkentésére szolgáló közmunkák és a téli inségakció tárgyában tett intézkedésekről, illetve eredményekről. A jelentésben a polgármester a következőket mondja:

A MUNKANÉLKÜLIEK SZÁMA EMELKEDETT.

A szeptember havi jelentés kapcsán külön meg kell emlékezni a súlyos gazdasági helyzetből folyó ama szor-

moru tényről, hogy a munkanélküliek száma a multhoz képest kétszertelenül lényegesen felemelkedett s hogy az a körülmény, miszerint a nyári hónapok során igen sokan egyáltalán nem jutottak munkához, a helyzetet még súlyosabbá tette. Nemesak emberieségi szempontok, de a társadalmi rend és nyugalom biztosításának érdeke telték közelebb, hogy a fennforgó nehéz helyzet enyhítésére szükséges lehet az intézkedések megtételének. A segítségnek egyetlen észszerű módja a munka biztosítása, ezen túlmenően azonban természetesen gondoskodni kellett arról is, hogy akik munkához nem juthatnak, vagy akiket egészségi állapotuk, vagy családi viszonyaik a munkavállalásban akadályoznak, a téli hónapokban segélyben részesíthessenek.

Hány munkanélkülit foglalkoztat a város

Az 1931. évre tervezett közmunkák, a városháza és a köztetető építése négy és fél millió pengőt tesz ki.

Ami a munkások foglalkoztatását illeti, erre nézve a polgármesteri jelentés a következőket mondja:

Az erdei fakitermelésnél 400 munkás, a köztetetőnél 120, a Sestakert átrendezésénél a Horthy-ut megnyitásával kapcsolatosan 120, a törvényhatósági utak jövő évi fedőanyag szük-

ségletének előállításánál 30, a Déli-sor és a Dobozy temető planirozásánál 20, az egyetemi tereprendezésnél 120 munkás talált foglalkoztatást.

Beszámol a polgármester arról az akcióról, melyet a munkanélküliek érdekében megindított. Azokkal szemben, akik az akcióban való megértő közreműködésüknek már eddig is tanujelét adták a nehéz időkhöz képest, eme nemes cselekedetükért elismerését és köszönetét fejezi ki.

A segélyezési akció

A segélyezési akció vezetésére a polgármester elnöklése alatt dr. Versey Tibor, dr. Lukács József, Zöld Aladár és Török Gábor törvényhatósági bizottsági tagokból álló végrehajtó bizottság alakult. **Egyhangúlag helyeselte a bizottság a polgármesternek azt az elvét, hogy elsősorban munkát kell nyújtani és út is mindenekelőtt azoknak, akik családfenntartók. Csak az 5 kielégítésük után lehet a családtagoknak is munkát nyújtani.**

Akiknek nem tudnak munkát adni, vagy betegség, esetleg családi állapotuk megakadályozza őket a munka vállalásában, azoknak természetbeni élelmezést adnak. E célból a város négy pontján kész ételeket szolgáltatnak ki.

Gondoskodni kíván a polgármester azokról is, akik például a fatermelésben azért nem vehetnének részt, mert nincs megfelelő ruhájuk. Felterjesztette intézett a belügyminiszterhez, hogy a rendőrségnél kisceljezett ruhákat engedje át erre a célra vagy ingyen, vagy méltányos áron árverés mellőz-

sével.

Mindezeket felül tervbe vette dr. Vásáry István polgármester azt is, hogy a munkanélküliek iskolába járó gyermekei részére még abban az esetben is, ha a családfenntartójuk munkához jutott, minimális térítés ellenében ebédet szolgáltatnak ki az iskolába nem járó gyermekekről pedig napközi otthonokban gondoskodnak és ingyen tejjel látják el őket.

A polgármesteri jelentés a továbbiakban a szokásos adatokat tartalmazza. A jelentést a kisgyűlés tudomásul vette.

A DANDÁRPARANCNSOKSÁG ÉPÜLETÉT NEM ÉPITIK FEL.

Zöld József h. polgármester terjesztette elő a honvédelmi miniszter leiratát, mely szerint a dandárparancsnokság palotáját most nem építi fel és így a városnak nem kell felvennie az ehhez szükséges kölcsönt sem.

A kisgyűlés a leiratot tudomásul vette.

Megrendelik a Magirus tolólétrát

Dr. Vass Károly főjegyző az iránt tett előterjesztést, hogy rendeljék meg 68.984 pengőért a győri vagongyárban a magirus tolólétrát. Javasolja, hogy akkorára kérjék a gép elküldését, amikor az új tűzoltó szertár készen lesz, tekintettel arra, hogy a gépnek igen finom alkatrészei vannak. Nagyon kell rá vigyázni.

A helyzet ugyanis úgy áll, hogy a motort állandóan legkevesebb 1 fok Celsius melegen kell tartani, mert különben az üzembe helyezéskor, ha fagyás éri, nagy veszedelem származhatik.

Az előadó után Debreczeni Jenő szófált fel és azt az óhaját fejezte ki, hogy a nagy tolólétrát azonnal rendeljék meg, mert arra óriási szükség van, hivatkozik a kollégiumi tetőtűzre, amelynél a létra nem érte el a tetőt, pedig ennél magasabb épületek is vannak Debreczenben és a tűzoltó úgy mászott fel a létráról. Megcsuszott és teljesen érthetetlen még ma is, hogyan

maradt életben. A létra megakadt abban a tömlőben, melyet a kezében vitt föl és ez volt a szerencséje. Ha magasabb épületben tűz támad, azt vagy egyáltalán nem tudják megmenteni, vagy pedig csak igen nagy károk árán.

Dr. Radó Rezső főtitkár szintén amellet foglalt állást, hogy a létrára minél hamarabb szükség van és azt minél előbb meg kell hozatni. Javasolja, hogy hatalmazzák fel a polgármestert a megrendelés eszközzésére.

A LÖTÉR KIHELYEZÉSE.

Dr. Vass Károly főjegyző terjesztette elő az elemi lötérek kihelyezése ügyét. Erre a célra a város 150.000 pengő kölcsönt szerez, melyet a katonai kincstár 1932-től kezdve 3 év alatt 3 egyenlő részletben visszafizet.

SZABÁLYRENDELET A JÉGRŐL.

Ugyancsak Vass Károly terjesztette elő a jég forgalombahozataláról szóló szabályrendeletet, mely megjárta a mi-

nisztériumot és ott azt a módosítást kívánják, hogy a lakosságot a természetes jég használatától eltillják és mondják ki, hogy a Tócsóból és Kondorosból jéget nem szabad termelni.

Steinfeld István kijelentette, hogy a tanyai lakosságnak feltétlenül szüksége van jégre, tehát meg kell engedni a természetes jég verembe gyűjtését, azonban előzőleg a vizet meg kell vizsgálni, hogy nem-e tartalmaz fertőző

baktériumokat.

Dr. Magoss György: A Tócsóból és Kondorosból lehet jéget termelni inkább, mint a gödörből, de csak azon felüli részből, ahol a városi csatorna bele folyik.

Dr. Láng Sándor: Előzetes vizsgálat után a Kondoros talán alkalmas jégtermelésre, a Tócsó azonban semmi esetre sem.

A kisgyűlés úgy határozott, hogy a jövő évben majd közhírré tesz, hogy honnan lehet egészséges természetes jéget termelni.

640 ezer pengő az egyetemi tér rendezésének költsége

Borsos József műszaki tanácsnok betervezte az egyetemi tér rendezésére vonatkozó javaslatot. A tervet a protestáns nagyságok, valamint a debreceni egyetem multjával összefüggő kiváló egyének szobraival díszítik. A rendezés költsége 640.000 pengő, ebből 300.000 pengőt a város, 340.000 pengőt az állam fizet.

Dr. Tóth Lajos nagy örömmel veszi tudomásul a javaslatot, a tervet helyesli, mert az egyetem az ősi Kollégiumra, mint fundamentumra épült. Kívánatos, hogy ez a szobrokban is kifejezésre jusson.

A kisgyűlés a tervet elfogadta.

AZ ÖSSZEFÉRHETETLENSÉGI SZABÁLYRENDELET.

Dr. Vargha Elemér polgármester-helyettes terjesztette elő a törvényhatósági bizottsági összeférhetlenségről szóló szabályrendeletet, melyet a kisgyűlés wita nélkül elfogadott.

MÉNNYI DIJAT SZEDHETNEK A HORDÁROK.

Poroszlay László aljegyző terjesztette elő a hordárok által szedhető díjakra vonatkozó javaslatot. Ezek a díjak a következők lennének:

Egyszerű gyaloghordár teher nélkül vagy legfeljebb tízkilogrammos teherrel, a városnak a vámsorompók által határolt területen belül, annak bármely pontjáról bármely pontjára a díj

1 pengő. Ugyanezen a területen betű a targoncások díja 10-50 kilogrammig 1.20 P., 50-tól 100 kg-ig 1.50 az egyetemi klinikákig vagy az Augustához 50 fillérrel magasabb.

A vámsorompón kívül eső területre vagy onnan a városba a viteldíj szabad megegyezés tárgya.

Időszent teljesítendő munkáinak egyóránál könnyebb munka 80 fillér egész napra (10 órát számítva) 6 pengő, este 9 órától 21 óráig kétszeres díj számítható. Ezek a díjak a legmagasabbak.

EGYÉB ÜGYEK.

Dr. Csűrös Ferenc közművelődési tanácsnok javaslatát, mely szerint a szegénysegélyezésre 17.000 pengő póthitelt kérnek, elfogadták.

Dr. Vargha Elemér h. polgármester bejelentette, hogy vitéz Szarkán Kálmán városgazda állásáról lemondott. Javasolják, hogy a közgyűlés november 1-étel mentse fel.

A homokkerti villamos ügyéről külön cikkben számolunk be.

Borsos József műszaki tanácsnok javaslatára elhatározták, hogy a Tűzoltószertár építési munkáját, a Balogh Mihály uca burkolatozási munkáját és a Honvéd uca burkolatozási munkáját sürgősen vállalatba adják.

Több kisebb ügy tárgyalása után a főispán a kisgyűlés ülést berekesztette.

A munkás szakszervezetek kérik az egyetemi építkezések folytatását

A debreceni munkás szakszervezetek az alábbi beadványt intézték Hadházy főispánhoz:

Méltóságos Főispán Ur!

A debreceni szervezett munkásság saját kezdeményezésére s több, mint 2500 munkanélküli egyént vett számba az általa eszközölt összeírásnál, amelyhez kétszertelenül hozzászámítható még olyan 500 egyén, aki az összeírásból kimaradt.

Amikor ilyen nagy mértékben sújtja a munkásságot a munkanélküliség Debreczenben, igen nagy megdöbbenést keltett az a hír, hogy folyó évi november hó 1-ével az egyetemi építkezéseket be óhajtják szüntetni s az ott alkalmazott mintegy 500 munkással már a kora őszi napokon ilyen tekintélyes számmal óhajtják szaporítani a munkanélküliek számát s ennek az újabb 500 munkásnak a családtagjai szintén ki lesznek téve a nélkülözésnek.

Amikor Méltóságod figyelmét felhívjuk erre a rendkívül súlyos körülményre, egyben azt a tiszteletteljes kérelmet terjesztjük elő, hogy méltóztatassék a kultuszminisztériumban oly irányban érvényesíteni határozatos közbenjárását, hogy a munkálatok továbbra is folytatassanak s egyben célszerű intézkedésekkel az illetékes tényezők hassanak oda, miszerint ezek a munkálatok télen át se szüneteljenek.

A magunk részéről lehetetlennek tartjuk azt, hogy amikor a kormányzat a munkanélküliség enyhí-

tését közmunkák megindításával óhajtja elérni, akkor Debreczenben egy folyamatban levő nagyobb aranyu munkát akarnak megszüntetni, holott, ha kellő erővel folytatják tovább is az egyetemi építkezést s az eredeti tervnek megfelelően a fűtési szerelést is elvégzik, abban az esetben az ablakok és ajtók felrakásával lehetővé válna a belső burkolási munkák, valamint az egyéb hasonló munkák elvégzése is.

Kétszertelen tehát, hogy a tél folyamán a debreceni munkanélküliségre igen nagy hatással volna ennek az egyetemi építkezésnek a folytatása s tisztelettel kérjük Méltóságodat, hogy a fenti kérelmünket jó indulatú elbánásban részesíteni méltóztatassék, melynek reményében maradtunk Méltóságodnak mély tisztelettel:

Aláírás.

Leközlöttük a fenti beadványt, de mindjárt hozzá kell fűznünk, hogy Hadházy főispán már eleve mindent elkövetett, hogy a munkanélküliek helyzetén könyítsenek és megfelelő közmunkával enyhítsék a munkanélküliséget. Most is, mint értesülünk, rövidesen megkezdik az új internátusok építését és az egyetemi tereprendezését, amely munkáknál sok munkás kap kenyeret. Ezeket felül is a főispán mindent elkövet arra nézve, hogy az egyetemi épületeknél a belső munkák elvégzését az őszi és téli hónapokra biztosítsák.

TÁVIRAT

SZOMBATON UTÁZIK BETHLEN MINISZTERELNÖK ANKARÁBA.

Budapest, okt. 22. Gróf Bethlen István miniszterelnök a szombati nap folyamán Ankarába, Törökország fővárosába utazik. A miniszterelnököt a török kormány hivta meg Ankarába.

—oooOooo—

A KORMÁNY ÖT TAGJA UTÁZIK A SZEGEDI ÜN- NEPSÉGEKRE.

Budapest, okt. 22. A minisztertanácsot rendszeresen pénteken szokták tartani, ezen a héten azonban esztőtökön lesz a minisztertanács, mivel a kormány öt tagja pénteken Szegedre utazik az ottani nagyszabású ünnepekre.

—oooOooo—

A KORMÁNYZÓ „SIGNUM LAUDISSLAL” TÜNTETTE KI DRÉHR IMRE VOLT ÁLLAM- TITKÁRT.

Budapestről jelentik: Dréhr Imre, a népjóléti minisztérium volt államtitkára, megjelent Ernszt Sándor dr. népjóléti miniszternél, hogy átvegye a felmentéséről intézkedő kormányzói kéziratot. A miniszter Hankó Elemér dr. miniszteri tanácsos társaságában fogadta Dréhr Imrét, akinek átadta a kormányzó elismerését azért az értékes munkáért, amelyet Dréhr, mint a népjóléti miniszter államtitkára négy éven át kitejtett. — A Dréhr felmentéséről szóló kézirat így hangzik:

„A magyar királyi népjóléti és munkaügyi miniszter előterjesztésére dr. nagyszentmiklósi Dréhr Imre államtitkárt ezen állástól a saját kérelmére felmentem s ezen alkalommal megengedem, hogy neki Istenben megboldogult néhai dr. Vass József magyar királyi népjóléti és munkaügyi miniszter mellett nehéz időkben négy éven át kifejtett buzgó és hűségese szolgálataiért elismerésem tudtul adasék.

Kelt Budapesten, 1930 okt. 18.
Horthy sk.,
Ernszt sk.”

—oooOooo—

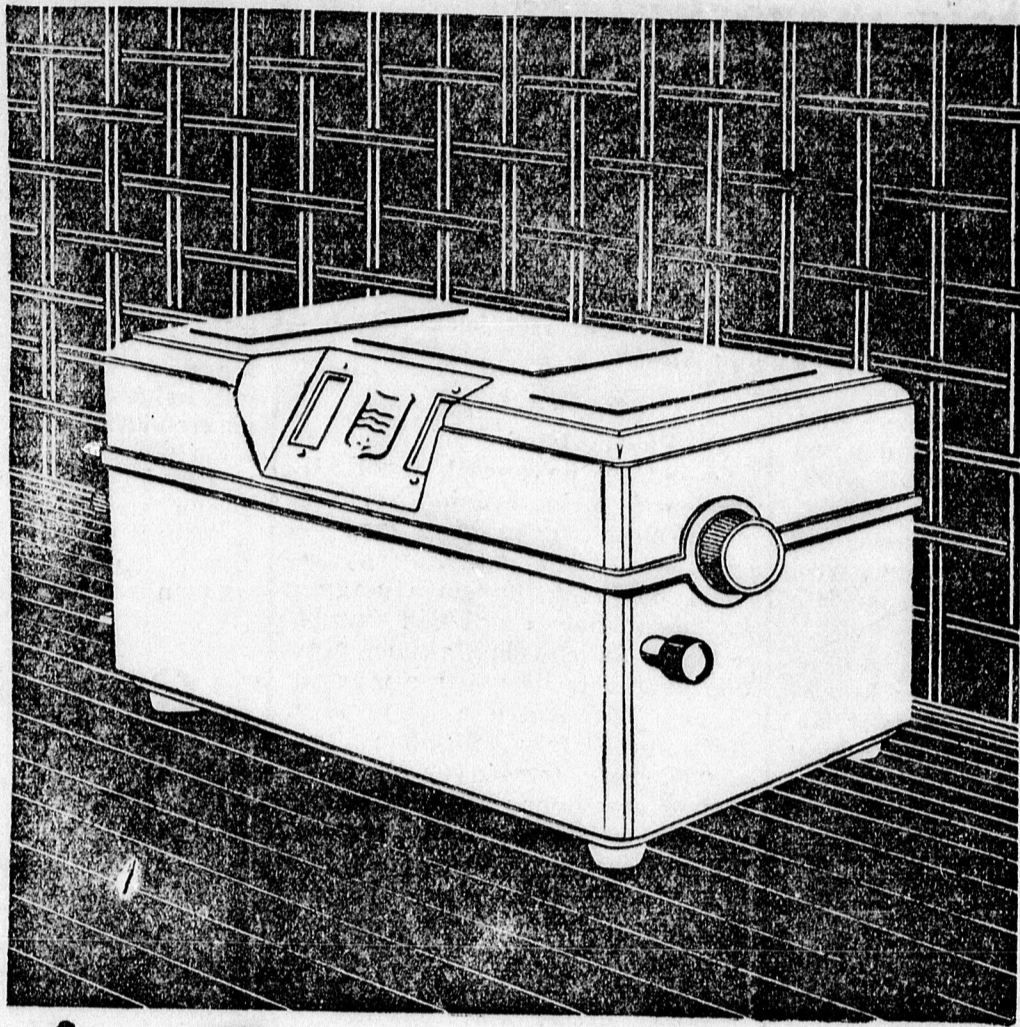
TIZENHAT ÉV UTÁN HAZAJÖTT AZ OROSZ FOGSÁGBÓL.

Szombathely, október 22. Halász István szombathelyi hentes, még a háború elején bevonult katonának. — Nemsokkal azután, hogy kiment a harcérre, orosz fogságba esett. Eleinte írogatott haza, később azonban a város időkben azt gondolta, hogy úgy sem kapják meg az üzeneteit, s így nemigen törődött a levélírással. — A családja azt hitte, hogy Halász elpusztult Oroszországban.

Annál nagyobb volt aztán most az öröm és a meglepetés, amikor a múlt nap Halász István, tizenhatévi raboskodás után hazatért Szombathelyre.

Időb. PASZTOR GYULÁNÉ
vaskereskedésében, Csapó-u. 15. sz.

Edények, konvhák,
edények, konyhák, kályhák, vas-
árúk legolesőbban kaphatók.

Én is Philips rádiót veszek!..

Az új Philips „Mestermű”

2531 teljesítménye a legkifinomultabb izlésű zeneértő számára is élvezeti! A készülék ára 484 pengő. Részletre is beszerezhető. Philips jótállás és Service. Kérjen leírást!

Villamos helyett autóbusz a Homokkertbe

Terv szerint az autóbusz a Galamb-utcától a Bikáig közlekedne 24 fillérért, míg 30 fillérért bármely villamos vonalra át lehetne szállni. — Egyelőre elvi határozatról van szó.

A tegnapi városi kisgyűlésen Zöld József főjegyző ismertette a Homokkerti villamos ügyében a javaslatot. Ismertette az általunk már közölt okokat, melyek miatt célszerű az autóbuszjárat bevezetése. — Az eddigi terv szerint az autóbusz a Galamb-utcától a Bikáig közlekedne 24 fillérért, míg az átszállójegy 30 fillér lenne és ezzel bármely villamosvonatra átszállhatnának. — Azt javasolja, hogy mondja ki a közgyűlés, hogy elvben hozzájárul az autóbuszjárat bevezetéséhez, a villamos építése helyett, de úgy kíván kárpótlást szerezni a város, hogy 3 évre kamatmentesen folyósítsa a HÉV. a 200.000 pengős kölcsönt, hogy abból a Szabó Kálmán-utcán jól megalapozott elsőrendű utburkolatot készíthessenek. Ami a viteldíjat illeti a fennálló szerződés rendelkezéseit vennék alapul. Ha a HÉV. 30 nap alatt nem fogadja el a feltételeket, akkor a város ragaszkodik a villamoshoz.

Az előkészítő bizottságok azt ja-

vasolják, hogy az autóbuszjárat ne a Galamb-utcától induljon, hanem menjen tovább a Kossuth-utcai illetőleg a vágóhídi villamosvonallig, hogy így körforgalom jöjjön létre.

Zöld főjegyző véleménye szerint ez a két kérdés nem kapcsolható össze, most csak afelől kell dönteni, hogy autóbusz vagy villamosjárat jöjjön-e létre. Az előkészítő bizottság azt is javasolja, hogy a város csak 5 évre mondjon le a villamos építési jogáról. Ezzel szemben áll az a tény, hogy a külföldön már a villamos helyett is autóbuszjáratnak és így nem kell a városnak megváltást fizetnie. A HÉV. azt mondja, hogy a szükséghez képest jártna az autóbuszokat, ezzel szemben a város követeli, hogy szerződésben állapítsák meg a járatok idejét, tekintet nélkül, hogy kifizeti-e a magát vagy sem.

Debreczeni Jenő nem kilógatja az autóbuszjáratokat, de feltétlenül megállanítandónak tart-

ja a viteldíjat is és a menetidőt is. — 20 illetőleg 30 filléres jeggyel nem fognak az emberek az autóbuszon utazni és így a HÉV majd csökkenti fogja az üzemet. Ki kell kötni, hogy a szakaszjegy 16 fillér legyen és az állomásig szóljon, onnan nem is kell az autóbusznak tovább mennie, 24 fillérért viszont vigyék az utast végig tovább villamoson.

Zöld főjegyző: Ez az elgondolás az első pillanatra tetszetős, de így új szerződést kell a HÉV.-vel kötni, ami azt jelenti, hogy most a közgyűlés csak elvi határozatot hozhat, hogy beleegyeznek az autóbuszjáratba, azonban az ügyet a további letárgyalás végett vissza kell adni a polgármesternek.

Hegedűs Jenő dr: Az autóbuszjáratral kapcsolatban mindenesetre új szerződést kell kötni.

A kisgyűlés javasolja, hogy a közgyűlés most csak az elvi határozatot hozza meg és egyébként a szerződés feltételeinek letárgyalása végett az iratokat adja vissza.

Jó minőségű téglák és cserép

Kapható Tóth és Sebestyén téglagyárában, Eladás Fűrdő uca 2.
Telefon: 610.

Czobor-féle mézeskalács mintaelárusítása a „Magyar Hét“ tartamára

Piac ucca 69. szám. (Volt Stühmer-üzlet.)
Allandó eladás Rákóczi ucca 6. szám.

Fényes külsőségek között zajlott le a Kamara diszgyűlése

A polgármester és a közélet kitünőségei jelenlétében tartotta meg a Kereskedelmi és Iparkamara a Magyar Hét jelentőségét méltató ünnepi ülését.

Szerdán este 7 órakor fényárban uszó előcsarnok fogadta azt az előkelő és díszes vendégsereget, amely a kamara meghívására gyűlt egybe a kereskedők és iparosok székházába, hogy ezzel is dokumentálja a Magyar Hét megrendezésének fontosságát.

A kerületi kereskedelmi és iparkamara fényes diszgyűlés keretében ünnepelte meg a Magyar Hétet. A debreceni kamara annál több joggal vesz részt a Magyar Hétnek ünnepélyes méltatásában és propagálásában, mert hiszen épen ez a kamara volt az, amelyik már az első Magyar Hét megrendezése alkalmából annak évről évre való rendszeresítését követelte és az idei Magyar Hét megrendezése egy esztendői szünet után szintén kamarai vezetőségünk érdeméül tudható be.

A kamara közgyűlési termét zsufolásig megtöltötte a meghívott ünneplő közönség, ugyannyira, hogy a szomszédos könyvtár és tanácstermek is megteltek az érdeklődőkkel.

Pontban 7 órakor vonult be a kamara elnöksége Sesztina Jenő felsőházi tag, kamarai elnökkel az élén és az Iparos Dalárda Híszkegye után megkezdődik az ünnepi közgyűlés. Sesztina Jenő elnök meleg szavakkal üdvözli a megjelent előkelőségeket: Dr. Vásáry István polgármestert, dr. Benkő Géza főügyészt a vármegye képviselőjét, dr. Papp Károly egyetemi tanárt, az Egyetem képviselőjét, dr. Kesserű Lajos kir. törvényszéki elnököt, dr. Nagy Endre postafőigazgatót, vitéz Tókos Géza ezredest, a dandárparancsnokság képviselőjét, valamint a kereskedelmi és ipari érdekeltségek megjelent kiküldötteit.

Sesztina Jenő felsőházi tag, kamarai elnök magas szárnyalású de közvetlen hangú beszédben méltatta a diszgyűlés célját és ismertette a Magyar Hét jelentőségét. Szavait, melyben a magyar iparpártolásnak az egész nemzetgazdaságra kiható jelentőségéről beszél, sűrűn szakítja meg lelkes

taps és zajos helyeslés.

Dr. Vásáry István polgármester felszólalását ugyancsak feszült figyelem és meleg ováció kísérte. A polgármester rámutatott arra — hogy nemcsak a magyar fogyasztó közönségnek, hanem a magyar kereskedőknek is meg kell tenniük a maguk kötelességét akkor, amikor maguk is elősegítik a magyar áruk vásárlásának a lehetőségét. Reámutatott felszólalásában a mezőgazdasági termények és iparcikkek árszínvonalában mutatkozó diszparitásra és a diszülés élénk tetszése közben jelentette azt ki, hogy a Magyar Hét igazi eredményét csak akkor fogja elérni, a hétből csak akkor lesz magyar év és magyar élet, hogyha a hazafias érzést gazdaságilag is megalapozzuk.

Dr. Pap Károly a Tudományegyetem és a Csokonai kör képviselőjében szóval fel és arra mutatótt rá, hogy ma gazdaságilag egy újabb reformkor korszakát éljük, amely sikeres csak abban az esetben lehet, hogyha a magyar közönség tetteiben is hazafias lesz.

Dr. Kesserű Lajos kir. törvényszék elnöke nagyszerű felszólalásában azt hirdette, hogy ki-ki a maga körében, hivatalában legyen a magyar ipar pártfogolásának szószólója.

Dr. Czeplédy Mihály, a Mezőgazdasági Kamara alelnöke a mezőgazdaság készségéről tett tanúságot.

Bernfeld Sámuel, a Kereskedő Társulat alelnöke a Kereskedelem folyvást erősödő propagandáját ígérte meg és határozottan mutatott rá arra, hogy ebben a kérdésben mindenkinek a legnagyobb egyetértésben kell felolvasni.

Kontsek Géza az OMKE főnöke viszont arra hívta fel a diszgyűlés figyelmét, hogy a kereskedőnek a magyar ipar termékeinek propagálásánál rendkívül erős és megrögzött előítéletekkel kell megbirkóznia.

Ungár Jenő, a Gyoszi főnökének elnöke a gyáripar köszönetét tolmácsolta a Magyar Hétet rendező Kereskedelmi és Iparkamarának és a Magyar Hétben résztvevő kereskedőknek lendületes és tartalmas beszédben.

Variassy Imre, az Ipartestület

elnöke Vásáry polgármester felszólalásához fűzte beszédét és ígéretet tett arra, hogy a kézműves iparosság a gazdasági hazafiasság ki-fejlesztésében tőle telhetőleg mindent el fog követni.

Dr. Radó Rezső kamarai főtitkár örömet fejezte ki afelett, hogy a Magyar Hétet 1930-ban a rendkívüli nehézségek ellenére is sikerült megrendezni, mert a Magyar Hétet a debreceni kamara elgondolása egy folyvást visszatérő propaganda eszköznek képzelte, s hogy az elmúlt esztendőben a Magyar Hétet nem lehetett megrendezni, az nem a debreceni kamarán mu-

lott. A debreceni kamara az elmúlt esztendőben is ezen a téren megtette a kötelességét. Reámutatott arra, hogy a külkereskedelmi mérleg passzivitásának nagyfokú esőkénésében a Magyar Hét propagandának feltétlenül nagy szerepe volt. A következő célkitűzésnek annak kell lennie, hogy a belföldi ipari termelés erősítésével a mezőgazdasági termelés, így különösen a gyümölcsstermelés, minőségi feljavításával a külkereskedelmi mérleg passzivitását nemcsak teljesen eltüntessük, hanem a külkereskedelmi mérleget olyan erősen aktívá tegyünk, hogy ez hozza meg a fizetési mérlegünk aktivitását is.

Az Iparos Dalegylet énekelte el ezután a Himnusz és ezzel a Magyar Hét diszülése, amely mindvégig emelkedett hangulatban folyt le, véget ért.

Oláh Gábor drámai költeménye

„Luther a pápa előtt“.

Hírt adtunk már a lap vasárnapi számában arról a nagyszabású emlékünnepélyről, amelyet a csapókereti egyházközség rendezett október hó 31. napján a reformáció évfordulója alkalmából, a Vigszínházban. Különös érdekességet kölcsönöz ennek az ünnepélynek az országos viszonylatban is első helyen álló debreceni költőnek, Oláh Gábornak. „Luther a pápa előtt“ című aktuális drámai költeménye, amelyet korhű jelmezekben és rendezésben, teológus ifjak fognak

előadni, a szerző előzetes útmutatása alapján.

A műhöz bevezetőelőadást dr. Zsigmond Ferenc egyetemi magántanár tart, egyben pedig ismereti annak a kornak a lélektani millióját is, amelyben a drámai költemény játszódik. A fentiekben kívül még művészi számok is lesznek, amiket a jövő számban közlünk. Az ünnepély megrendezésének célja a csapókereti egyházközség szegényalapjának a megteremtése, minél fogva az ünnepély belépődíjas lesz.

A szegedi „Magyar Szent Márk tér“ építőművésze a legnagyobb elragadtatás hangján nyilatkozott a debreceni Klinker téglákról

Ezekkel a téglákkal pompás színhatásokat lehetett elérni.

Az egész ország szemé Szeged felé irányul most, ahol okt. 25-én szentelik fel az új fogadalmi templomot s ugyanakkor avatják fel Csonkama gyarország legújabb és talán legnagyobb építészeti alkotását a fogadalmi templom terét, melyet a „magyar Szent Márk térnek“ neveztek el.

Ezt a gyönyörű és impozáns teret a Nemzeti Emlécsarnokkal együtt Rerich Béla, az immár európai hírű kiváló műépítész tervezte és építette. A szegedi ünnepekkel kapcsolatban meginterjúvolták Rerich Bélát, aki részletesen beszámolt a nagy munkáról s ennek során azt is elmondotta, hogy a Nemzeti Emlécsarnok épületanyagául a debreceni városi téglagyárban készült klinker (kongó) téglákat használta fel, amelyek minden tekintetben megfelelnek a célnak.

Nyilatkozatának ez a része a következőképpen hangzik:

— Nagy problémát okozott, milyen legyen az épület anyaga, hogy az egész hangulat a maga archaikus voltában kiessendüljön, viszont mégse legyen kénytelen azt a giccses elkövetni, hogy műpatinát rakjak az épületek vakolatára. Igen szerencsés megoldást találtam. Az építkezés külső anyaga az a klinker vezetett vörösbarna égetett téglá, amelyet különösen az északi német városokban használnak. Ugyanbőlt épült például a híres hamburgi Chlé-ház. Ezt az anyagot eddig nem használták Magyarországon és ezért a debreceni téglagyárnak hosszas és nehéz kísérletezést kellett folytatnia, amíg végre kitűnően elkészítette az építkezéshez szükséges klinkert. Az épületek teteje vörösréz, a farészek tölgyfából valók, a kövek szintén hazaiak. Csodálatos, hogy ezeknek a nemes építési anyagoknak szeretetteljes kezelésével milyen pompás színhatások voltak elérhetők.

Mozgósínházak műsora

Apolló:

Pénteken, október 24-én nyílik meg az új évad, átütő sikerű beszélő filmjével!

A tűzmadár.

Felejthetetlen hangos film.

Uránia:

Ma, háromnegyed 5, háromnegyed 7 és 9 órakor: teljes hangos műsor. Csak 16 éven felülieknek!

1. Cincif az oroszánok közt. (Hangos és zajos.)
  2. Nyugati front. (West-front, 1918.) Hangos dráma 14 fejezetben, a világháború idejéből.
- Vasárnap 11-kor ifjúsági előadás: csak felső osztályosok számára. Vasárnap 3-kor mérsékelt áru előadás.

Vigszínház:

Előadások kezdete, tekintettel a rendkívüli hosszú műsorra. — Ma utóljára, fél 7 és 9 órakor: Magyar Hét műsora! Warwick Ward, Eva Gray és Parkas Gábor főszereplésével. Édes paprika. Budapesti filmregény, 9 fejezetben.

Lilius Rich felléptével: Pánik. (Háborgó vizeken.) — Pánik a tengeren, 10 felvonásban. Műsört bevezeti: UFA híradó.

Szörmebundákat, prémezéseket

Riskó szücs Kossuth ucca 3. a legizesebben készít, alakít és javít. Jutányos árak!

X Ötven fillér a Pali bácsi könyvtárának első képes-meséskönyve, mely a „Debreczen“ szerkesztőségében és kiadóhivatalában kapható.

A kormányzó dr Zsigmond Ferencet egyetemi rendkívüli tanárnak nevezte ki

A kormányzó a vallás- és közoktatásügyi miniszter előterjesztésére dr Zsigmond Ferencet, a debreceni Tisza István Tudományegyetem magántanárát, református főgimnáziumi tanárt a szakirodalom és a pedagógiai oktatás terén végzett eredményes munkásságának elismeréséül egyetemi rendkívüli tanárnak nevezte ki.

Ezzel a kinevezéssel egy olyan kiváló férfiut tüntetett ki az államfő, aki eddigi irodalmi és tudományos munkásságával az egész országban a legteljesebb elismerést váltotta ki. — Zsigmond Ferenc a debreceniek egyik legnagyobb büszkesége s az ő kinevezése egyszersmint Debrecen városára nézve is dísz és kitüntetés.

Az egyetemi sporttelep mögötti részen épül fel a két új egyetemi internátus

A miniszterelnök és a kultuszminiszter nagy szeretettel gondoskodnak a debreceni egyetemi ifjuságról. — Jövő év őszén kiköltözik az új épületbe a központi egyetem.

Tegnap számunkban részletesen beszámoltunk már arról, hogy a kultuszminiszterium hidegkúti világiában kedden tartott értekezlet eredményeképpen a debreceni városközi internátus ügye kedvező megoldáshoz jutott. A kultuszminiszter, aki korábban már fél milliót bocsátott rendelkezésre az építkezés céljaira, most megbízta Györgyi Dénes műépítést a részlettervek elkészítésével, egyben pedig kijelentette, hogy a versenytárgyalást a legrövidebb időn belül kiírja.

Ezzel kapcsolatban illetékes helyről azt a felvilágosítást nyertük most, hogy a Városok Kulturális Szövetségének százhusz ágyas internátusa

az egyetemi sporttelep mögötti részen fog felépülni. Györgyi Dénes műépítész tervei szerint két épület lesz, mindegyik hatvan-hatvan ágyra berendezve.

A kétfő között építik fel majd később a Menza házat. Így azután a Nagyerdőn a Béke palotában levő internátussal együtt 230—240 diák talál megfelelő elhelyezést. Mind ezen felül a tanítói árva házaiban és a MANSZ-ban is megmarad a női internátus.

A jövő problémája lesz aztán egy nagyobb női internátus megépítése, amely esetleg szintén a Nagyerdőn készülne.

Ugyancsak a jövő feladatai közé tartozik a Menzaház és ezzel kapcsolatban az ifjuság társadalmi és szociális, valamint egyesületi helyiségeinek biztosítása is. A mostani építkezéssel kapcsolatban a Menza-házat még nem készítik el, mert erre egyelőre nincs fedezet, azonban remény van rá, hogy ez is megvalósul nem sokára és akkor az ifjuság elhelyezése minden tekintetben megfelelő lesz.

Amíg ezek a tervek valóra nem válnak, az ifjuság jóléti, egyesületi és társadalmi intézményeinek elhelyezését a központi egyetem megnyitásával kapcsolatban lehet megoldani ideiglenesen. Erre a célra a központi egyetem új helyiségeiben is vannak bizonyos helyiségek, azonban azok elég kedvezőtlen elhelyezéstűk s így csak ideigleneseknek tekinthetők.

A központi épület végleges befejezése csak az 1931. év végére várható.

Minden érdek mellett szólna, hogy az egyetem az 1931—32 telét már az új központi épületben töltsesse. Minden egyéb érdek mellett a gazdasági szempont is megköveteli ezt. Tudniillik, ha a jövő télen

az új épület üresen marad és azt nem fogják fűteni, akkor esetleg az épület állagában tesz károkat. Ha pedig fűtik, akkor dupla fűtési költség merül fel, mert hiszen természetesen, hogy a jelenlegi helyiségek fűtéséről is gondoskodni kell. Mindezen felül ha a jövő őszre az egyetem nem költözhetik ki a központi épületbe, akkor feleslegesen kell megfizetni a Kollégiumnak járó bért is.

Az illetékesek véleménye szerint valószínűnek látszik azonban, hogy ha az építés mostani tempóját megtarthatják és főként a berendezési munkák haladnak megfelelő gyors ütemben,

akkor a jövő őszre már kiköltözhethet az egyetem az új épületbe.

Ez esetben legfeljebb bizonyos diszítési munkák maradnak hátra, amelyeket azonban más épületeknél is csak később szoktak elvégezni. Ilyen például az aula freskóinak elkészítése, ami nyugodtan elvégezhető akkor is, ha már az egyetem az új épületben működik.

Az internátusok építése, igen valószínű, hogy már ebben az évben, de legkésőbb a jövő tavasz legelején megindul. Ezzel az egyetemi ifjuság szükségletei ismét tekintélyes részben találnak kielégülést. A miniszterelnök és a kultuszminiszter dicséretreméltó buzgóságot tanúsítottak az új internátus kérdésének megoldásánál és tanujelét adták annak a szeretetnek, melyet a magyar ifjusággal szemben táplálnak.

Dr Szentpéteri Kun Béla egyetemi rektor ezzel kapcsolatban az alábbi igen érdekes kijelentést tette:

— Ezt a szeretetet és gondoskodást — mondotta — meg is érdemli a debreceni egyetem ifjusága. Ugy az órák látogatása, mint a magaviselet és szorgalom tekintetében valósággal példaadó módon viselkednek a mi derék fiaink.

Hrabéczy olcsón kivásalja öltönyét fertőtlenítéssel!

Szép

jó

olcsó

KEZTYÜK

csak Schönnél
Debreczen, Piac-u. 14. (Csapó-u. sarok)

APOLLO
HANGOS BEMUTATÓ
PÉNTEKEN OKT. 24ÉN
Az új épad legnagyobb sikerű
A TŰZMADÁR
A Columbia Pictures 12 felvonásos remeke

„Nem félek én három Miskától sem” mondta a csizmadia, mire a Miska agyonverte

A debreceni törvényszék négy évi fegyházra ítélte a „Miskát”.

Ez év augusztusában borzalmas gyilkosság történt Derecskén. Varga Mihály derecskei napszámos társával: Rácz Lajossal agyonverte Sarkadi Gyula eszmadiaát. A gyilkosság egészen jelentéktelen szóváltásból robbant ki, a szóváltásból verekedés támadt és ennek során ölték meg a szerencsétlen embert.

Augusztus 10-én Varga Mihály kuglizott egyik derecskei koresmában. Kuglizás közben nagyokat hörpingtongetett az előtte levő söröspohárból és így estefelé már meglehetősen ittasan ment át egy másik koresmába. Itt találkozott Sarkadi Gyula tépei eszmadiaával, aki régi ismerőse volt. Sarkadi is meglehetősen kaptos volt, viccelni kezdett Vargával, odament hozzá és pederni kezdte annak lefőgő bajuszát. Varga leintette a bizalmaskodó embert és folytatta az ivást.

Nemsokkal ezután Sarkadi felkerekedett és áttelepedett a Kovács-féle koresmába, ahová nem sokára Varga is beállított Rácz Lajossal együtt. Az előbb megkezdődött ellenségeskedés itt már verekedésbe ment át. Pár heves szó roppent egyik asztaltól a másikig, azután a férfiak dulakodni kezdtek.

— Nem félek én három Miskától sem! — jelentette ki hetvenkedve Sarkadi és beleharapott Varga ujába. A koresmában tartózkodók ekkor már széjjelválasztották őket, mire Sarkadi fizetett és megindult hazafelé.

Alig hagyta el azonban a koresmát lépteket hallott maga mögött. Hátrafordult és ekkor már ott is állt előtte Varga és Rácz.

— Te nem félsz tőlem, te nyava-

lyás? — kiáltott Varga a megijedt eszmadiaára és a következő pillanatban hatalmasan arcultította. Ismét dulakodás kezdődött közöttük.

aminek során Varga kizsáki-
tott a közeli kerítésből egy
nagy karót és rávágott Sarka-
dira. Ez már az első ütésre össze-
szeesett, a cinkosok erre ráro-
hantak és addig ütlegelték,
mig az agyveleje is kiloccsant.

Mikor a tettesek ráeszméltek, hogy
mib tettek, elrohantak.

Az ütlegelések következtében

Sarkadi hashártyagyulladás,
majd szívbénulást kapott és
négy nap múlva meghalt.

Közben a csendőrök elfogták Var-
gát, míg Ráczot az áldozat halála
napján sikerült kézrekeríteni. A
tettesek beismerték a nyomozás so-
rán a gyilkosságot.

A szomorú ügy tegnap délelőtt
került a debreceni törvényszék elé
A főtárgyaláson dr Jeney Sándor
törvényszéki tanácselnök elnökölte
a vádat dr Bényey Zoltán királyi
ügyész képviselte.

A vádlottak beismerték bűncse-
lekményüket.

A gyilkosságnak tanuja nem volt,
így csak a koresmai jelenetre hall-
gatott meg a bíróság néhány szem-
tanút, akik igazolták, hogy Varga
már a koresmában is agresszíven
viselkedett.

Elhangzottak a perbeszédék,
majd a bíróság tanácskozára vo-
nult vissza. Egy félórás tanács-
kozás után hirdette ki Jeney tanács-
elnök az ítéletet:

a törvényszék mindkét vádlot-
tat halált okozó súlyos testi-
sértés büntetésében mondta ki
bűnösnek és Varga Mihályt
négy évi fegyházra, Rácz La-
jost pedig egy évi börtönrre
ítélte.

Az ítéletet a kir. ügyész tudomá-
sul vette, a vádlottak ellenben fel-
lebbezést jelentettek be.

A SINGER VARRÓGÉPEK
az A LEGJOBBAK!

Hogy maradandó emléke legyen.

névnapijára vagy más alkalomra kapott virágait fényképeztesse le. — **Berzéki** hívásra házhoz megy. --- Teleton 11-35.

Nemzetközi tüzoltó kongresszus Bécsben

Debrecenből vitéz dr Roncsik Jenő tüzoltófőparancsnok vett részt a kongresszuson.

A háboru befejezése után a tüzoltóságok voltak azok, amelyek a nemzetközi kapcsolatot felvették, hogy az egyes államok tüzoltó szervezetei gondolataikat kicserélhesék és összefogva közösen léphessenek fel a közös ellenséggel, a tüzzel szemben. — A múlt évben tartott párisi nemzetközi tüzoltó kongresszus kimondotta egyhangulag, hogy az előbbi, a háboru előtt megvolt és eredményesen működött szövetséget újra életre kelti, miután már ezt megelőzőleg felvették a kapcsolatot az államok tüzoltóságai egymással. — A múlt párisi sikeren felbuzdulva, ahol 26 állam képviselői jelentek meg, október hó 16-tól 21-ig Bécsben volt igazi tüzvédelmi és balesetvédelmi nemzetközi kongresszus, melyen 18 állam tüzoltó tisztjei, mintegy 700-an vettek részt, közöttük 24 magyar tüzoltó tiszt. — Debrecenből vitéz dr Roncsik Jenő tüzoltófőparancsnok utazott fel, mint a város kiküldöttje. — A kongresszus kapcsolatos volt tüzoltószer kiállítással és tüzoltószer bemutatásokkal.

A nemzetek közül részt vettek többek között a finnek, németek, franciák, belgák, olaszok, angolok, lengyelek, lettek, nem is számítva az utódállamok képviselőit, sőt még Kinából is volt hivatalos kiküldött.

A kongresszus előadásai a legmagasabb nívón mozogtak, igen tanulságosak voltak s az ott látottak és hallottak nagy előnyére fognak válni Debrecen város tüzrendészetének is.

A kongresszus tagjait az új belügyminiszter Starhemberg herceg is üdvözölte, a Heimwehr parancsnoka, alig 30 éves, igen kellemes megjelenésű férfi, akinek működéséhez nagy reményeket fűz Ausztria lakosságának jó részé.

A hivatalos képviselők közül 26-ot dr Miklas, a köztársasági elnök is fogadott, a 26 közül négy

magyar volt s köztük Debrecen főparancsnoka is. A köztársasági elnöknek mindenkihez volt néhány kérdése, vitéz dr Roncsik Jenőtől a Hortobágy után érdeklődött s hogy a város áldoz-e a tüzoltóságra, a felelet az volt reá, hogy a város mindent megtesz a tüzoltóság fejlesztéséért, mire Miklas megjegyezte: — Bár nálunk is meg tudná tenni minden város a tüzoltósága fejlesztéséért azt, amit a fejlődés megkíván.

A magyar kiküldöttek az egyen ruháikon a háborus kitüntetések is viselték, az osztrákok közül meg is jegyezték sokan: — A magyarok nem szégyellik azt, hogy a háboruban részt vettek, tehát ezután mi sem fogjuk szégyelleni.

Igen sok magyar anyanyelvű kiküldött volt jelen Burgenlandból, cseh és szerb megszállott területeiről. A magyarok ismét elfoglalták azt a helyet, amely megil-

leti őket világviszonylatban is. — Különösen kiemelkedett közülök dr Marinovich Imre államtitkár, az országos tüzoltószövetség alelnöke, akit Debrecen város közönsége is ismer, ő szokta képviselni a belügyminisztériumot minden debreceni kerületi tüzoltó tanfolyamon. Az ő egyénisége és szónoki képessége előtt még a csehek is meghajoltak, amikor a nemzetek képviselői egyhanguan őt kérték fel, hogy mint a kongresszus hivatalos szónoka üdvözölje a köztársasági elnököt, a belügyminisztert és Bécs város polgármesterét. — Ő a német nyelvben épen olyan kitünő szónok, mint a magyarban. Mikor a polgármesterhez intézte beszédét, az összes Burgenlandiak szeméből kiesordult a könny, akár osztrákok voltak, akár magyarok.

A kongresszus egyik eredménye Debrecenre illetőleg az lesz, hogy Debrecen város tüzoltósága is fog a tél folyamán a közönség felvilágosítása végett megelőző tüzrendészeti és tüzvédelmi előadásokat tartani, hogy ilyen módon a közönség felvilágosítása révén a tüzkárokat a lehető legminimálisabbra csökkentse és a nemzeti vagyon pusztulását megakadályozza.

A színpadi írók Debrecenbe jönnek egy nagyarányú szerzői estre

Harsányi András interjúja Harsányi Zsolttal.

A »Debrecen« megírta, hogy a napokban városunkban járt Harsányi Zsolt, a kiváló író, akinek nyolcadik gimnázista fia a református kollégium növendéke. Harsányi Zsolt fia jövőre a debreceni református teológia hallgatója lesz és a nyolcadik gimnáziumot — édes apja szavai szerint — azért abszolválja Debrecenben, hogy megismerhesse azt a nemes tradíciót és fenkölt szellemet, amelyet a debreceni református Kollégium képvisel. Harsányi Zsolttal, az íróval, a Magyar Színpadi Szerzők Egyesülete elnökével fia, Harsányi András, a debreceni református főgimnáziumának tanulója csinálta ezt a közvetlen hangú és egyben érdekes interjút:

— Hogy miért jöttem én Debrecenbe, miért cseréltem fel a fővárossal, annak okai nem tartoznak ide, mindenestre utolsó ittjártamkor megismertem mindent, ami a városban egy református emberre vonzást gyakorolhat.

— Apám, természetesen a fővároshoz lévén költve, nem jöhetett velem, megígérte ellenben, hogy hetenként fog meglátogatni.

— Utoljára a Sárospatak és Szerencs közötti gyorsvonalon voltunk együtt, akkor volt az ideje annak, hogy — legalább is az én hitem szerint — egy hétre elváljunk. Szokatlan, nem mindennapi esemény volt ez számunkra s

bizony a vasuton mindketten, de főleg apa nagyon sokat forgolódott, igen sokszor vándoroltatta le a bőröndökét a helyéről az ülésre és vissza, hogy megindultságát palástolja.

— Aztán elváltunk, de én mindjárt azzal kezdtem magam vigasztalni, hogy az elválás után viszontlátás és pedig rövid időn belüli viszontlátás következik. A dolog valóban így történt, de nem olyan hamarosan, mint reméltem s mint szerettem volna.

— Leveleiben mindég olvastam, hogy tenger sok dolga van, de végre most mégis leírhatom, hogy szombat délután 6 óra 3 perctől vasárnap délután 5 óra 18 percig Debrecenben volt.

— A boldog viszontlátás örömei után persze legelső dologom az volt, hogy megkérdezzem, mi volt az a sok dolog, ami akadályozta őt, hogy engem meglátogasson. Azt sejtettem, hogy egyik faktor a »Magyar Színpadi Szerzők Egyesülete«-nek elnökségével járó elfoglaltságok voltak.

Meg is kérdeztem, hogy mi az eredménye e nagy munkának.

— Először is a holtponos adminisztráció. (Apa igen pedáns ember.) Aztán a magyar rádió és a színpadi szerzők között való viszony lett szívesebbé és az eredmény az, hogy minden színpadi szerző szerepel a rádióban, amint azt már észre is vehetted.

— Hogy a színháznál maradjunk, ezek mellett az adminisztratív munkák mellett, mint színpadi szerző látjuk-e

valamiféle darabodat? Főleg »Rozma ring« című regényed dramatiszálásáról hallottam éppen itt Debrecenben.

— Részemről igen szívesen adnám e regényt megzenésíteni, mert itt arról volna szó, de hát regényt megzenésíteni még kissé nehéz feladat. Librettóírásra pedig nincs időm. Ellenben amerikai mintára egy igen érdekes újítást hozok be, hogy t. i. a színdarabokat először valamely vidéki színházban mutatják be s csak úgy kerül a fővárosba, ha sikere lesz. Mint proponálónak nekem lenni a megüdvöztök is s a közeljövőben Szegeden Kürthy direktor be is fogja mutatni egy drámámat.

Most én is beszéltem apámnak az itteni színházi viszonyokról, majd eszembe jutott a következő dolog:

— Nemrég, már nem tudom hol, ferdeköszöntöttek tőged, mint a Mark Twain Society alelnökét. Mi ez az egyesület?

— Olyanféle, mint a Petőfi-Társulat vagyis Mark Twain műveinek terjesztésével és megismertetésével foglalkozik. De különben az országok irodalmának és az Egyesült Államok irodalmi termékeinek a kölesönös támogatása is célja. Így tehát remélhetjük, hogy ezekután a magyar irodalom ismertté válik az Unióban.

— Most pedig még csak egyet magyarázz meg nekem. Minden sarkon mást hall az ember a magyar hangosfilmgyártásról, végeredményben van remény arra, hogy megérjük a magyar földön gyártott filmet?

— Van rá, de csak egy módon s pedig ugyanazon módon, mint a ma először játszandó »Orvos titka« készült. Persze bizonyos tekintetben éppen megfordítva. Ez a film ugyanis Barrie műve s a Paramount gyár csinálta meg belőle angolnyelvű hangosfilmjét, természetesen amerikai szereplőkkel. Most ugyanakkor az általam fordított magyar szöveget magyar színészek mondták ott el a már kész diszletek mellett. Tehát a mód a következő volna: valamilyen tökével megszínálm a magyar filmet s ugyanazon diszletek és hozzávalók segítségével valamilyen idegennyelvű változatot is csinálunk belőle. Ez azért szükséges, mert így a két változat nem kerül kétszerannyi összegbe, viszont a nyelvetterület, ahol előadható, sokkal nagyobb lesz. A mai kis Magyarország területe ugyanis nem bírja ki egy hangosfilm gyártásának teljes költségeit.

— Végül gratuláltam apának a revíziós könyv nagy sikeréhez, melynek szerkesztésében ő is résztvett.

— Most lépett asztalunkhoz a »Debrecen« munkatársa s beszélgetésünk eredményeképpen a Csokonai-színház talán már a közeljövőben a »Debrecen« rendezésében fővárosi írók részvételével mind az ifjúságnak, mind a nagyközönségnek előadást fog tartani.

Mikor mindezeknek a végére értünk, jutott csak eszembe, hogy előbbi beszélgetésünk teljesen interview formában történt. Az interviewemet íme az olvasóközönség elé adom. Igaz, hogy ami ezután következett beszélgetésünkben, akármennyire nem is volt interview, sokkal kedvesebb volt nekem, amint az természetes is s az is igaz, hogy a vasárnap délutáni bucsucsk után a lelkemben érzett furesa irt semmiféle interview nem tudta volna betölteni, hanem csak anyám arca figyelmeztetett az ablakból, hogy az elválás után mindég viszontlátás következik itt a földön is s ott túl még inkább.

Fehérnemű és harisnya stoppolás, varrás és himzés

SINGER VARRÓGEPPEL

Megindult a Trnka-féle gőzmalom.

Orlés, darálás, vetőmagselektálás. Előnyös és pontos kiszolgálás.

Mindenkinek

érdeke, hogy ruhái olcsón és divatosan legyen elkészítve, — ezt megtalálja Keresztény úri szabónál, Varga-utca 1., a Piarista rendházzal szemben.

Női kabátok, bundák és rubák Magyar Hét alatt legolcsóbban vásárolhatók

Halmágyi

Piac-u. 44

utódánál.

Szőrmés divat kabát — — P 59.—	Nutriette bunda — — — P 159.—	Gyapju szövet ruha — — P 29.—	Flanell pongyola — — — P 13.—
Fekete posztó kabát — — P 60.—	Ia Seal electric bunda — P 165.—	Bársony ruha — — — P 34.—	Bársony pongyola — — — P 20.90
Crepe szőrmés kabát — P 75.—	Divat bunda — — — P 190.—	Crepe de chine ruha — — P 59.—	Selyem matlasze pongyola P 23.90

A Magyar Hét kirakatai

Az ember lelke örül, ha az uccákon végigmegy és a magyar színekkel, magyar árukkal díszített kirakatokat látja. De még jobban elfogja az embert az öröm, ha gondos vizsgálat tárgyává teszi ezeket a kirakatokat és azok tartalmát. Mert az üvegen keresztül is meg lehet állapítani, hogy a magyar ipar ma már valóban versenyképes azoknál az áruknál, amelyeket gyárt és forgalomba hoz. Versenyképes a magyar áru ugy ár, mint minőség tekintetében és egyáltalán nem lehet többé a magyar ipar inferioritásáról beszélni a külföldi iparral szemben. Lehet beszélni a külföldi ipar előnyösebb helyzetéről és egyenesen csodálkozni az ember, hogy a magyar ipari termelés mostoha viszonyai között is heroikus küzdelemben igyekszik és tud már nagyon sok tekintetben lépést tartani a külföldi ipari termeléssel.

Ilyenkor látjuk, ha végigmegyünk az uccákon és figyelmesen végigszemlélődünk a kirakatok változatos tartalmán, hogy milyen kevés fogalmunk is van a magyar ipar képességeiről. A nagyközönség zöme még ma is abban a túlzottan téves hiszemben van, hogy a magyar ipar az ipari termelésnek csak elenyészően kevés ágában van otthon és azokban is csak kezdetleges minőségű árukat termel. Ez az oka annak, hogy a Magyar Hét megrendezésére még ma is nagy szükség van és lesz mindaddig, amíg ezt a halvéleményt a kellő tájékozottság váltja fel. Hát most örülhet a hitetlenkedők és pesszimisták szíve, mert láthatják, hogy hitetlenkedésüknek és pesszimizmusuknak semmi alapja sincsen. A magyar ipar elhagyatottságában is fejlődni tudott, mennyire fog majd fejlődni, ha termelvényeit nagyobb mértékben fogják vásárolni!

A magyar fogyasztóközönségnek a Magyar Hétben nincs más feladata, mint az üzletekben a magyar árukat közvetlen közelből megvizsgálni, azoknak jóságáról meggyőződni és a meggyőződés alapján ezentúl minden vásárlásnál csak magyar árut kérni a kereskedőtől. Ez lenne a magyar kereskedőknek is a legszebb óhajja és beteljesülése esetén őszinte öröme.

Venni kell ezentúl a magyar árut! Olyan külföldi árut, amelyet a magyar ipar is elő tud állítani, többet nem szabad megvennünk, ha nem akarunk saját közgazdasági érdekeink ellen hibát és bünt elkövetni. Mert ma még sajnos, sok magyar kirakat mellett ott disztelenkednek az idegen árukkal megrakott kirakatok, a cél pedig csak az lehet, hogy minél inkább szaporodjon a magyar árukkal telt kirakatok és minél inkább fogjon az idegen árukkal telt kirakatok száma.

Azért, magyar fogyasztó közön-

ség, ne menj el érdektelenül a magyar áru kirakatai előtt, hanem gyönyörködj bennük, szívd ezt a látványt a lelkedbe, azután eredi-

be az üzletekbe és simogasd meg gyöngöden a magyar munka termékeit, szeresd azokat meg és ezentúl csak azokat vedd meg!

A bukaresti kémkedési ügy újabb fejleményei

Letartóztatták az Aradi Közlöny szerkesztőjét is.

Bukarest, október 22. A kommunista kémkedési ügy mindjobban dagad. Mint a nyomozás megállapította, az ügy egyik főszereplője

Barzacu őrnagy már régóta a szovjet szolgálatában áll, s onnan rendszeres havi fizetést huzott.

Ujabbán egy Ausslander Cecilia nevű vegyész-mérnököt is letartóztatták a rendőrség, mert kiderült róla, hogy ő is a szovjet kém volt. A kémkedési ügy számai egyéb-

ként Erdélybe is átnyulnak. Aradon ugyanis kémkedés gyanúja miatt letartóztatták Sauer Aladárt, az „Aradi Közlöny“ szerkesztőjét.

Bukarest, október 22. A kémkedési ügyben ma reggel a hadügyminisztérium egyik gépirónóját letartóztatták. Mardaru őrnagyot szembesítették egy alezredessel Mardaru megpróbálta az alezredest is belekeverni a kémkedési ügybe. A vizsgálatot megindították az alezredes ellen is.

Változások a legmagasabb ügyészi állásokban

Budapest, október 22. A legmagasabb igazságügyi szervezet körében a közeljövőben jelentős és személyi vonatkozásaikban érdekes változások következnek be. A változások kiinduló pontja a koronaügyészi stállum, amely — mint ismeretes — Vargha Ferenc nyugdíjba vonulásával megüresedett. Annak idején Vargha Ferenc utódjává dabasi Halász Lajost, a legfőbb ügyészi fórumnak a budapesti tábla mellé rendelt főügyésznek vezetőjét nevezték ki.

Dabasi-Halász Lajos koronaügyészi kinevezésével a főügyészi pozícióra bírói és ügyészi körökben két jelöltet emlegettek. Az egyik Atányi József dr., a volt debreceni főügyész — aki koronaügyész-helyettesi rangban került fel Debrecenből Budapestre — és dabasi Halász Lajosnak, mint főügyésznek helyettese lett. A másik jelöltként dr. Sztrache Gusztávot, a budapesti ügyészség elnökét tudták, aki rangban ugyan fiatalabb, mint Atányi, azonban működésével jelentős érdemeket szerzett és az elmúlt tíz esztendőben az ő kezén ment keresztül minden nagyszabású bűnper, többek közt a kommunista perek, a frankper, stb.

A főügyészi állás betöltésére nézve most alapos mérlegelés után az illetékes körökben megtörtént a végleges döntés és mindkét jelölt egészen kiváló érdemeinek elismerésével egy határozattal, hogy a budapesti tábla mellett működő főügyészség vezetőjévé dr. Sztrache Gusztávot nevezzék ki. A kinevezéssel természetesen a helyettesi és egyéb megüresedő pozíciók állásai is aktuálissá váltak, amelyekre nézve az alábbiakat közölhetjük:

Dr. Sztrache Gusztávnak, mint

főügyésznek első helyettese Makkay Jenő dr. lesz, aki a legutóbbi időkig a budapesti ügyészségen mint főügyész-helyettes működött s legutóbb neveztek ki kuriai bírónak. Eppen a tegnapi napon tette le a kurian az esküt, ezt az új pozícióját azonban már a legközelebbi napokban elhagyja és mint koronaügyész-helyettes kerül a tábla mellett működő főügyészségre, ahol — mint mondtuk. Sztrache első helyettese lesz Sztrache Gusztáv helyére a budapesti ügyészség elnökévé Baróthy Pál dr. kerül, ki a budapesti ügyészségen hosszú idő óta a sajtóügyeket intézte.

Dabasi-Halász Lajos koronaügyész első helyettese ezidő szerint dr. Finkey Ferenc. Finkey Ferenc negyedik bírói csoportban kuriai tanácselnök lesz, míg Finkey helyére a koronaügyész első helyetteseként dr. Atányi József kerül, aki dabasi Halász Lajosnak, mint főügyésznek is első helyettese volt, de aki ebben a pozíciójában nem maradhat meg, — lévén rangidősebb, mint az újonnan kinevezendő Sztrache Gusztáv főügyész.

Ezeknek a magas bírói és ügyészi változásoknak sora a fentiekkel véglegesen csupán csak annyiban nincs lezárva, hogy bizonyos idő múltán aktuálissá válik dabasi Halász Lajos koronaügyész korábbi nyugdíjaztatás iránti kérése. Dabasi Halász Lajos ugyanis a kinevezést csak azzal a feltétellel vállalta, ha nyugdíjaztatása elé nem gördítenek akadályt. Amennyiben ez a nyugdíjaztatás bekövetkezik, utána koronaügyésszé — hir szerint — Magyar István kuriai tanácselnököt nevezik ki.

Diákélet

Megalakult a „Bethlen Gábor Kör“ belmissziói szakosztálya.

Tegnap folyó hó 22-én délután 3 órakor tartotta a debreceni egyetem hallgatók Bethlen Gábor Körének belmissziói szakosztálya Szokody Gyula III. th. elnöklelte alatt a szakosztály alakuló közgyűlését a szakosztály tagjainak teljes számu részvételével.

Az elnök üdvözlő szavai után annak előterjesztésére az 1930—31. iskolai évre egyhangu megválasztásával a következőképpen alakult a tisztikar: Elnök: Szokody Gyula III. th. Titkár: Németh László III. th. Jegyző: Papp Géza II. th. Pénztáros: Tantó Sándor III. th.

A tisztikar megválasztása után elnök ismertette a szakosztály ezidő programját, amely a legégetőbb kérdéseknél, az egyetemi intézmények tartásánál váltott ki élénk érdeklődést. Miután a keresztülvitel indítványát elnök előterjesztésére a szakosztály teljesen magáévá tette, egyhangulag felkérték az elnököt és a titkárt, hogy a megválasztás iránt lépéseiket megtegyék.

Uj erőket nyert a szakosztály az új teológusokkal, akik nagy tenni akarással foglalták el állásaikat.

„Csokonai“ vezér tőrzs táborozása.

Az Árpád B. E. Csokonai vezértörzs most tartotta megnyitó táborozását. A törzs tagjain kívül a vezérség és a testvér törzsek is nagy létszámmal vettek részt. A táborozást Vetéssy Géza alvezér, a törzs törzsfője a Haza, Belsőélet, Szabadság jegyében a nemzeti Hiszekegy elmondásával nyitotta meg, majd üdvözölte Kovács Máté szkv. vezért, Molnár József és Molnár Pál szkv. alvezér bajtársakat. Bede Zoltán főkinestározt, Ujvárossy Sándor, Werbőczy B. E. Horthy törzsfőjét, a Bethlen törzs (Kocsiss B. törzsfő, Csávás S. t. íródeák, Dombi Béla t. lövészmeister), a Körösi Csoma törzs (Balogh Z. törzsfő, Kocsár Piri íródeák) képviselőit.

Utána megtartotta rövid, de tartalmas megnyitó beszédét. A mult táborozás jegyzőkönyvének felolvasása után Kovács Máté th. törzsfő tartott színes és gondolatokban gazdag előadást a diáktípusokról. Megrázó színekkel esztelte a világháború előtti s azt követő szomorú kor, a jelen s a jövő diák típusokat. Nagy Erzsébet darubajtársnő ügyes novellája után O. Szabó Mihály db. tartott felolvasást Reviczky Gyuláról, a melankólikus költőről. Kiss Ernő lb. olvasott fel ezután néhány ügyes, költői tehetségtől tanuskodó verset, majd Parragh László íródeák szaválta nagy hatás közepette Babits Mihály: „Mozgófénykép“ e költeményét. Majd a törzs zenekara Tóth Ervin t. regős vezetésével magyar nótákkal gyönyörködtette a hallgatóságot, utána Fazakas József lemondásával megüresedett íródeáki tisztségre O. Szabó Mihályt választotta meg a törzs. Néhány magyar nótát játszott meg a zenekar s utána a táborozást berekesztette. (Cs. S.)

X Legelegánsabb ruhákat készít hozott szövetből is, Szabó László, — Sácshenzi uca 1. szám.

BUTOROK saját készítményűek

hálószoba keményfa, fényezett 290 P-től kaphatók:

Bálint Sándor Piac-u. 85. szám.

Szalacsy Rác István képkiállítása

A múlt héten nyílt meg Szalacsy Rác István képkiállítása a Nemzeti Szalonban, a Piac ucca 44. szám alatt. A fiatal művész körülbelül 60 darab művét állította ki. A képek legnagyobb részét az elmúlt nyáron festette, amikor ecsettel és rajztömbbel a kezében a fél országot beharangozta.

Ha végignézzük ezeken a meleg tónusú, szemet gyönyörködtető képeken, először is valami sajtóságos optimizmus fogja el a lelkünket. A vonalak, a színek mögött ott érezzük a fiatal, a magabizó, tiszta lélek optimizmusát. A frissesség, a zöld színek üdítő illata árad szét a Szalacsy Rác István képein. A legnyugodtabb tájképeken is vibrál a levegő, energia feszül a színek harmóniájában.

Meglepő az is, hogy ez a fiatal művész milyen bravurral kezeli az akvarellt. Nem pepecsel, nem finomkodik, hanem bátran és biztosan húzza oda a színeket, rakja fel az árnyékokat s ezzel bizonyos egyéni stílust ad a képeinek. Emellett kitűnő szeme van és meglátja az egyes vidékek karakterét, specifikus jellegét. Ezért minden művén megérzik, hogy legalább is az elgondolása a legőszintébb hangulat hatása alatt formálódott művészeti valósággá.

Hogy csak néhányat említsünk, a *Legyővártól részlet*, a *Kápolnai falu vég*, *Egri külváros*, *Folyóparton*, *Felsővárkányi részlet*, *Jákóhalmi útszéli kereszt*, továbbá a *Dunaparti halászkunyhó*, *Gödöllői parkrészlet*, *Egri részlet* és a *Zsidó községből ház* című képek már a zselő pillanatban magukhoz vonzzák az ember szemét és szívét. Van bennük poézis, ösztönös finomság s nézetelés közben is mindig vissza-visszatérünk ezekhez a kedves tájakhoz.

Szalacsy Rác István kétségtelenül nívótartó mestere az ecsetnek. Bár az olajban még nincs ott, ahol az akvarellben, a *Csavarogók* című olajfestménye határozottan pompás munka. Nem hiányzik belőle sem az eredetiség, sem az egyéni meglátás, sem pedig a helyes színfelrakás. Más témájú, de hasonlóan érdekesek az *Almosdi ucca* és a *Város vége* című képei is. Még egy kis technikai fejlődés és ez a fiatal művész az olajban is elsőrangú dolgokat fog produkálni.

Minden elfogultság nélkül állítjuk, hogy aki megtekintette Szalacsy Rác István önálló képkiállítását, egy nagyon tehetséges, nagyon ambiciózus fiatal művésszel ismerkedett meg. És hogy ez a gazdag ígéret drága valósággá váljon s beigazolja a hozzáfűzött nagy reményeket, az semmiestire sem a művész tehetségén, hanem a közönség megértésén és lelkesedésén fog múlni. (B.)

Szalacsy Rác István képkiállítása a Nemzeti Szalonban délelőtt 10 órától 1 óráig és délután 4 órától 7 óráig látva van. Belépti-díj nincs. A kiállítás szombaton fog zárulni.

— Magyar Hét az iparoskörtől kulturáltan. A Magyar Hét jegyében tartja először az őszi szezonban a Debreceni Iparos Ifjúság Önképzőkör kultúrdélutánja. A Magyar Hét utolsó napját az Iparos Ifjúság Önképzőkör, a Magyar Hét kultuszának szenteli. A vasárnap délután négy órakor az Iparoskört dísztermében kezdődő kultúrdélután illusztris előadója Dr. Olasz Vilmos iparkamarai titkár lesz, aki a Magyar Hét jelentőségéről tartja meg élvezetesnek ígérkező előadását. A műsor további részében ének, zene és a vígjelenetek számai vonulnak fel a legváltozatosabb formában. Az Iparoskört díszterme: Simonffy ucca 1-C. második emelet.

Az őszi vásár előtt Magyar Ruhaipar

KEDVES KÖTELESSÉGET TELJESÍT, MIKOR MÁR MOST FELHIVJA SZIVES FIGYELMÉT —ARRA, HOGY AZ ÁLTALANOS TAKARÉKOSSÁGI ELVNEK MEGFELELŐEN

az őszi vásáron MAGYAR RUHAIPAR

nem pakol ki és így módjában áll a vásári kipakolás tetemes költségeinek megtakarítása révén a vásár egész tartama alatt az „Arany Bika bérházban” lévő áru-házában az eddigi áraknál is sokkal olcsóbban árusítani nagy választékban raktáron levő kiváló minőségű

téli férfiruhákat
téli fiuruhákat
téli gyermekruhákat

Bekecseket és bőrkabátokat.

Az őszi vásár előtt — az őszi vásár alatt

az őszi vásár után

egyformán szívesen és mindig előzékenyen várja Önt

Magyar Ruhaipar

A világhírű

Mercedes-Benz

személy és teherautók
és a M. kir. áll. Vas- Acél- és Gépgyárak által gyártott, tehát

magyar gyártmányu

AVAG-MERCEDES-BENZ

teherautók, autóbuszok és különleges autók vezérképviselése és el-
adási központja:MERCEDES-BENZ AUTOMOBIL RT. Budapest, IV., Váci-utca 24.
Körzetképviselő: Révész Imre Debrecen, Hunyadi-utca 21. sz.

HAZATÉR AMERIKÁBÓL

HORTHY ISTVÁN.

Budapest, október 22. Horthy István, a kormányzó fia, tegnap este Amerikából hajón Genuába érkezett. Horthy István reggel indult vasúton Budapest felé.

—0000000—

ERDÉLYI MAGYAROK
MEMORANDUMA A ROMÁN
KIRÁLYNAK.

Bukarest, október 20. A kolozsvári újságírók alkalmával a romániai kisebbségek, de főleg a magyarok memorandumot nyújtottak át a királynak és abban kérték, hogy az igen sokszor megígért kisebbségi törvényjavaslatot terjesszék a Ház elé. Az Országos Magyarpárt, október hó 28. napján Szatmáron nagygyűlést tart, melyen ez a kérdés napirendre kerül.

—0000000—

LEEGETT A BRASSÓI
VAGGONGYAR.

Bukarest, okt. 22. Tegnap északa a brassói állomás közelében lévő vaggongyár kigyulladt. — A tüzet valószínűleg rövidzárlat okozta. A gépek és szerzők elégtek, a kár felbecsülhetetlen.

—0000000—

PESTIS EGY NEMET
HAJÓN.

Páris, okt. 22. A Matin jelenti Le Havreből: A „Heinrich Arp“ hamburgi gőzös Németországból sárga zászlóval a fedélzetén futott be Fécamp kikötőjébe. A fedélzetén egy ember pestisben meghalt, tíz betegen fekszik. Részletek még hiányoznak. A hajót vesztőzár alá helyezték.

Gyümölcsfa,

diszfa és fenyőfaeladás
megkezdődött a városi
kertészetben, Nagyerdő
15. Kossuth-utca 2.

Ne ijedjen

meg a vízvezeték kö-
telező bevezetésétől,
mert kedvező fizetési
feltételek mellett
készíti:

Fülöp Miklós

bádigos és vízvezeték
szereelő mester, Deb-
recen, Csapó-utca 3.
Telefon 917.

KIADÓ VÁROSI LAKÁS.

A Magossy György tér 6. szám (előbb Péterfia u. 70. szám) alatt levő három szoba, két előszoba és mellékhelyiségekből álló uccai lakás (kapubejárattal balra) f. évi december hó 1-től 1933. évi április hó 30-ig terjedő időre bérbeadó.

A bérbeadás tárgyában f. évi október hó 28-án, kedden délelőtt 9 órakor a városháza kistanácmsterében nyilvános szóbeli árverést tartunk.

A kikiáltást is feltüntető részletes feltételeket a városháza I. em. 35. számú helyiségben naponta 12 és 14 órák között lehet megtekinteni.

Zöld József h. polgármester.

Lehet-e elbocsájtani az alkal-
mazottat nyugdíjjogosultsá-
gának elérése előtt?

A miskolci kir. járásbíróóság érdekes elvi döntése egy munkaügyi perben.

Miskolc, október 21.

A Borsod-Miskolci Gőzmalom Rt. miskolci üzemének részleges leépítése következtében tisztviselő- és munkásalkalmazottai egyrésztének három, illetőleg négy hónapi felmondási határidővel felmondotta állását. A tisztviselők egyrészt felmondáson kívül végkielégítéssel bocsátotta el, illetőleg voltak a tisztviselők között olyanok, akik a végkielégítést akceptálták. Mások azonban, azok, akiknek nyugdíjjogosultságuk határidejéből már csak néhány hónap hiányzott, nem fogadták el a végkielégítést, hanem e helyett azt vitatva, hogy szolgálati idejükkel már nyugdíjjogosultságukat régen elérték, szolgálati idejük után járó nyugdíjért perbe fogták a Borsod-Miskolci Gőzmalom Rt.-ot.

Két ilyen tisztviselőnek a keresetét tárgyalta Wollner járásbíró, a miskolci kir. járásbíróóság. Mindkét tisztviselő azt vitatta, hogy nyugdíjjogosultságuk a gőzmalom Rt. szolgálatába való belépésüktől, illetve véglegesítésüktől számítódik és így az már jóval meghaladta a tíz esztendő, amely a nyugdíjjogosultság alapfeltétele. A Borsod-Miskolci Gőzmalom Rt. ügyésze és képviselője ezzel szemben azt vitatta, hogy a két tisztviselőt a nyugdíjas státusba csak 1921-ben vették fel és így ettől a dátumtól számítva felmondásuk lejártáig 9 év és 10, illetőleg 11 hónap szolgálati idővel rendelkeznek, tehát a tíz esztendőt nem érték el. Ezzel szemben a felperesek jogi képviselői: dr. Simon Miksa és dr. Friedmann Miksa rámutattak arra, hogy még abban az esetben is, ha a szolgálati időt a törzskönyvezett 9 év és 10, illetőleg 11 hónapra számítják, a nyugdíjjogosultság nem kétséges, mert a Borsod-Miskolci Gőzmalom Rt. jogosulatlanul adott három, illetőleg négy hónapi felmondási időt a tisztviselőknél csak azért és olyképpen, hogy a tíz esztendő a felmondási idő kitöltésével ne legyen teljes. Ráműtattak ezenkívül arra is, hogy a Borsod-Miskolci Gőzmalom Rt. ezzel a lerövidített felmondási idővel éppen azt akarta elérni, hogy így ezeknek nyugdíjilletményei ne terheljék a vállalatot.

A bíróság a felpereseket eskü alatti kihallgatás és vallomásukkal, valamint a becsatolt okmányokkal igazoltan látta a védők által ismertetett tényállást. Ennek alapján az alperes bizonyítás kiegészítési kérelmét elutasítva, ítéletet hozott, amely szerint mindkét tisztviselő tíz év után járó nyugdíjjogosultságát megállapította és az alperest kötelezte az elbocsájtástól az ítélethozatalig terjedő hat hónapi időre szóló elmaradt nyugdíjilletményeknek — egy összegben való — 15 nap alatti folyósítására, valamint arra, hogy az ítélettel számított hónapokra a két tisztviselő törzsfizetésének a Borsod-Miskolci Gőzmalom Rt. nyugdíjszabályai szerint járó ötven százalékát minden hónap elsején

előre fizesse ki.

Az ítélet igen érdekes indokoltságban Vollner dr. királyi járásbíró többek között a következőket mondta:

A királyi járásbíróóság bár megállapítja, hogy a nyugdíjjogosultságot a felperes tisztviselők 12, illetőleg 16 évi szolgálati idejük alatt de facto elérték, de még abban az esetben is, ha alapul venné az 1921 június 1-től törzskönyvezett nyugdíjstátusba való tartozást a bíróság úgy tekinti, hogy a tisztviselők önhibájukon kívül nem tölthették be a megkívánt 10 esztendőt. A Borsod-Miskolci Rt. ugyanis lerövidített felmondási határidejével elzárta őket ennek lehetőségétől, mert amennyiben a törvényes hat hónapos felmondást töltötték volna ki, úgy a 10 esztendő automatikusan betöltődött volna. Miután ennek lehetőségétől elzárták, ez a körülmény az ő hátrányukra nem szolgálhat. Méltányos tehát a nyugdíjjogosultság megítélése és a vállalat semmi körülmények között nem menekülhet ilyen módon a nyugdíjterhek alól.

Az érdekesen megindokolt és kuriai döntésvényekkel is alátámasztott járásbíróági ítélet ellen a Borsodmiskolci Gőzmalom Rt. jogi képviselője egyelőre nem jelentett be felelőbeesést.

HIRDETMEY.

A kir. törvényszék épülete előtt épült 11-es számú városi vasbetonsátor megüresedett. Felhívja az elsőfoku közigazgatási hatóság elsősorban a hadigondozottak (hadirokkantak, hadiárvák és hadiözvegyek) vagy ilyen igénylők nem létében a jelzett vasbetonsátorra bérbevenni kívánó debreceni illetőségű igénylőket, hogy a vasbetonsátor bérlete iránti igényeiket az (Kossuth ucca 20. fsz. 39.) bezárólag elsőfoku közigazgatási hatóságnál f. évi november 1-ig frásban jelentsék be.

Igénylő 72 pengőt készpénzben, vagy óvadékképes értékpapír alakjában (takarékpénztári könyvön) a város házipénztáránál az igény bejelentése előtt letétbe helyezni és ennek megtörténtét a jelentkezéskor igazolni köteles. A bérleti időtartam 3 év. A vasbetonsátorban árusítani lehet 1. hírlapokat, sajtótermékeket, 2. csemegéket, 3. trafiktermékeket.

Dr. Vass Károly
1b. főjegyző.ÉRDEKES FELJÚTÓ
ÉS BEMUTATÓ.

A Vigszínház igen érdekes és értékes darabot újított fel, amelynek levegője, hangulata a mai magyar életnek a képét adja vissza. Egyes jelenetei pedig egyenesen történelmi becsűek, mint a Szent István-napi felvonulás pld., melyet igen ügyesen applikáltak bele a darabba. Ez a darab a már ismert „Édes paprika”, mely az első nagyszerű magyar-tárgyú filmek között a legsikerültebbnek mondható. A filmnek a témája angol, de ügyes meglátással ültették át magyar földre. Az egyes szereplők pedig tudásuk, készségük, ambíciójuk javát hozzák ki, elsőrangú alakításukkal. Warwick Ward magyar kapitánya, Éva Gray hűséges figurája, Farkas Gábor magyar temperamentuma volt a darab erőssége. A közönség nagy lelkesedéssel és megértéssel fogadta a szép film felújítását. Kár, hogy a különben jó kísérő zene nem igazodott minden jelenetéhez a darabnak, mert a szebb aláfestéssel még inkább lehetett volna érvényesíteni ezt a filmet.

A bemutatott új darab címe „Pánik”, amely egy szerencsés hepienddel végződő, komor színezetű, tizfelvonásos dráma. Minden keresettség és beállítottsága mellett is érdekesen bonyolódott a darab, mely a maga meglepő fordulataival az érdeklődést mindvégig lekötötte. Az egyes szereplők pedig Lilian Rich-el az élen a legjobb játékokat produkálták.

Érdekes volt az „Ufa” híradó, amely a két darab előtt került bemutatásra.

ORSZAGSZERTE MEGREN-
SZABÁLYOZZÁK A KÖZ-
LEKEDÉST.

Azok a halálos végű szerencsétlenségek, amelyek az utóbbi időben egy a fővárosban, mint az ország különböző helyein lejátszódtak, arra indította a belügyi kormányzatot, hogy a közlekedés rendjét az egész országban újból szigorúan szabályozza.

Legelsősorban nagyobb gondot fordítanak a sofförvizsgákra. Az életbeléptető intézkedések előszele már érezhető formában nyilatkozott meg Budapesten, amennyiben a sofförvizsgára jelentkezők ötven százalékát visszadobták.

A vidéki körületekben is utasítást kaptak a vizsgálóbizottság tagjai, hogy csak olyanoknak adják ki a hajtási igazolványt, akik föltétlenül urai a gépnek. Szigoruan rendszeresítik a sofförök egészségügyi vizsgálatát is.

A belügyminiszter azt reméli, hogy a szigorú rendszabályok életbeléptetése folytán a szerencsétlenségek száma csökkenni fog.

Heti műsor:

Kedden: **Alvinczy huszárok.**
Szerdán, október 22-én, délután: **Tündérlak Magyarhonban.** Ifjúsági előadás.
Szerdán, október 22-én este: **Hajnaltan, délben, este.** B) bérlet.
Csütörtökön, október 23-án, délután: **Aranyember.** Ifjúsági előadás.
Csütörtökön, október 23-án, este: **Alvinczy huszárok.** Tizedszer.
Pénteken, október 24-én: **Hajnaltan, délben, este.** C) bérlet.
Az esti előadások 8 órakor, a vasár- és ünnepnap előadások fél 4 órakor, az ifjúsági előadások délután 3 órakor kezdődnek.

A színházi iroda hírei:

Ma, csütörtökön két előadás. Déltől 3 órakor zónahelyiségekkel kerül színre Jókai Mór halhatatlan színjátéka, az

Aranyember

Este 8 órakor bérletszűnetben szerepel műsorban a példátlan sikerű

Alvinczy huszárok

A főszerepeket ugyanazok játsszák, akik az eddigi tíz előadásban diadalra vitték a ragyogó Eisemann operettet: Timár Ilia, Barna Anci, Pálly Manci, Fáskerty Mária, a hódító Antók, az utólrétegetlen komikus triász: Misoga, Sugár, Kormos; ezenkívül Dolinay, Hódy és a kis Sándor Zsuzsika.

Holnap este C) bérletben a nagy-sikerű szerelmi játék:

Hajnaltan, délben, este

kerül színre. Könyves Tóth Erzsivel és Mészáros Bélával.

Szombaton este bérletszűnetben mutatja be a színház legújabb operett-újdonosságát, melynek címe:

Meluzina

Az operett librettóját Török Rezső, a Boreca Amerikában és a Két lány az utcán című nagysikerű darabok szerzője írta, a zeneszámokat Zerkovitz Béla komponálta. Az operett szereposztás: a következő: primadonna: Erényi Böske; szubrettek: Barna Anci és Horváth Lucy; bonviván: Mészáros Béla; komikusok: Misoga László, Kormos Ferenc, Sugár Misi, Dolinay Vilmos. Érdekes szerepet játszik a darabban Halasy Marika és Tuboly Lujza. A kis Sándor Zsuzsika egy 6 éves kis fiút alakít. A Csokonai színház műhelyeiben új díszletek készülnek a darabhoz, mely teljesen elűt a szokásos sablon-operettéktől. — amennyiben meséje teljesen újszerű, egy romantikus cirkuszvilágban játszódó, igen hatásos történet. A premier jegyeinek árusítását már megkezdte a színházi pénztár.

Vasárnap délelőtt fél 11 órakor rendezi a színház első matináját, a nyomorenyhító akciójárára. A műsorban válogatott kabaré-számok, ének- és tánc-számok, valamint remek egyfelvonásos darabok szerepelnek. Ezen előadásban a Csokonai színház művészei teljesen ingyen lépnek fel és az előadásból befolyó teljes összeg a nyomorenyhító akciójárára lesz beszámlálva. A helyiségeket példátlanul olcsón állapította meg a színház igazgatósága, hogy mindenki részére lehetővé tegye egy egyszerű műsoros matiné megtekintését és egyúttal természetesen a jótékonykodás gyakorlásának lehetőségét is. Helyárak: földszinti családi páholy 3.50, földszinti kis páholy 3.—, I. emeleti családi páholy 3.50, I. emeleti kis páholy 2.50, II. emeleti kis páholy 2.— pengő, I. rendű támlásszék 50 fillér, II. rendű támlásszék 40 fillér, III. rendű támlásszék 30 fillér, erkély-ülés 24 fillér, erkély-álló 14 fillér, diák-jegy 14 fillér, karzati ülőhely 20 fillér, karzati állóhely 10 fillér. A jegyek árain felül sem elővételi díjat sem pedig színeszgyesületi pótfillért nem szed a pénztár. A legolcsóbb

mozihelyiségeknek is mérsékeltébbek ezek a helyárak, ezen nagy olcsóság azonban nincs kihatással a nyújtandó műsorra, mert egy teljesen kiváló, szórakoztató előadásban lesz része a debreceni publikumnak. — Jegyváltás megkezdődött.

Vasárnap délután fél négy órakor a színház nagy operettsikere van műsorban, a

Viktória

Nem mind arany...

(NÉPDAL)

„Nem mind arany ami fénylik”
Mégis sokan megirigylik...
Csal a látszat — csillog-ragyog...
Azt hiszik, hogy boldog vagyok!

Csiszolgom — ékesítem,
Tessék-lássék — fényesítem,
Bár igazi arany lenne,
Irigylésre méltóbb lenne!

Szívem nélkül vásárt csaptam...
Hej, de sokszor megsirattam...
Arany helyett — talmit vettem...
Boldogságom ráfizettem!

„Nem mind arany ami fénylik”
Mégis sokan megirigylik...
Igaz arany másképp ragyog...
Had higgyék, hogy boldog vagyok!

(Debrecen, 1930.)

TURCHÁNYI LAJOS.

A Tiszántuli Szépmíves Céh

Megmozdultak az írók, hírlapírók, művészek és művészbarátok, Tömeges belépési jelentkezés.

A „Tiszántuli Szépmíves Céh” a napokban becsajátotta ki taggyűjtő-íveit. Hogy az írók, hírlapírók, művészek és a nemes művészetet pártoló közönség egy táborban való, egyesületi tömörítése milyen időszerű s mennyire érzik valamennyien művészi és gazdasági érdekeik megvédésének sürgős szükségét, azt legjobban bizonyítja a belépők tömeges jelentkezése. Öröndetes jelenség ez, mert igen is élő cáfolata annak, hogy a lelkeken immár a közöny lett urrá. Élő cáfolata annak, hogy a magyar kultúra hordozói és művelői nem törődnek ennek a féltett nemzeti kincsnek: a magyar kultúrfölénynek a sorsával.

Az új egyesülettől mindenki sokat vár és mindenki siet, hogy erkölcsi erejével, művészi ideáljával csatlakozzék és növelje azt az erőt, mellyel az egyesület a Tiszántuli művészi és szellemi életnek irányítására hivatott.

A magyar életben, különösen a művészetben és irodalomban mindig nemes gyümölcsöket termett az ilyen egyesülés. Megvagyunk győződve, hogy a Tiszántuli Szépmíves Céh is az irodalom és művészet, valamint az izlés nemesítése terén is olyan pásztortüzet gyújt, amelynek fénye hozzá fog járulni, hogy a magyar éjszakában világosság virradjon.

Eppen azért természetesnek találjuk, hogy éppen az egyetem tudós tanárai az elsők, akik a maguk szellemi kincsével belépnek és nemesítik, erősítik azt a fegyvertárat, mellyel az egyesület

Játszik: Timár Ilia, Erényi Böske, Barna Anci, Horváth Lucy, Antók Ferenc, Unger István, Misoga, Sugár Misi, Kormos Ferenc, Dolinay Vilmos, dr. Laczkó és Erdődy Kálmán. Mérsékelt helyárak.

JÖN: MELUZINA!

Remek operett, remek előadás.

JÖN: MELUZINA!

A cirkuszvilág romantikája.

JÖN: MELUZINA!

Sláger zene, sláger szöveg, sláger táncok.

Belépést írásban vagy szóban be lehet jelenteni: Csobán Endre főlevéltárosnál (Városháza, földszint 5.), Pálnagy Zsigmond festőművésznél (Darabos-u. 17.) és Szalacsy Rácz Imre irónál. Taggyűjtő ivateket Csobán Endre főlevéltárosnál lehet kapni.

Az érdek közös. A cél nemzeti. Ehhez az épülethez mindenkinek el kell hoznia a maga tégláját, felekezeti és vagyoni különbség nélkül, mert a Tiszántuli Szépmíves Céh a szebb magyar jövődőlés és a szebb magyar jövődőlés számára épít.

„NYUGATI FRONT. 1918.”

Szenzációs premier a hangos Urániában.

Ez a film történelem! Mementó az azoknak, akik kint voltak és tanúságot azoknak, akik nem látták közelebről a világháború szörnyű poklát. Leghívebb mottója talán az lehetne e filmnek, amelyről Alfred Kerr, a nagy német kritikus és esztétikus azt írta, hogy „Ezt a filmet játszani kellene törvényes parancsra, minden ünnepnap, minden városban és faluban”. Valahogy tényleg így is van, mert annyi bizonyos, ha ez a film leperog a szeme előtt — egy olyan nézőt értve, aki azelőtt a leghevesebb militarista volt — egyidőre elmegy a kedve a háborútól.

Az utolsó egy-két esztendőben sok olyan filmet láttunk, amelyekben — rendszerint az amerikaiak — a háború borzalmaikat hozták a közönség elé. Ezek a filmek is bemutatják a frontot, de mind szentimentális mázzal torzítottak voltak, amelyekben film-szépfiúk bánatosan együgyű szerelmi történeti szórakoztatták a közönséget. A „Nyugati front, 1918” azonban a fenti típustól teljesen elüt. Nincsenek benne szereplők, csak élők és halottak. És inkább halottak, mint élők. Minden szentimentalizmus nélkül, a maga döbbenetes realitásában kapjuk a háború borzalmaikat, a cafatokra tépődő húst, az ágyugolyók szörnyű munkáját, a lövészárkokat, a front-kórházakat, tébolyult embereket: mindezt pedig az eleven emberi szónak sípládájára hangszerezve, kísérő-zenével a hőrgést és a halálsikoly szimfóniáját, az ágyúk dübörgését.

Négy ember áll itt a film középpontjában, de mint főszereplő, csak mint négyen a sok millió közül — négyen a sok-sok közül, akik elindultak a virágos vagonokban, dalal és katonabandával... és ott maradtak örökre... és nem jöttek vissza sohasem...

G. W. Pabst, a rendező, nemcsak a békeért kiáltó háborúnak, hanem saját magának is jelentős emléket állított e filmjével, mely ha végigszalad az egész világon, méltó lesz arra, hogy egy muzeum polcára kerüljön, ahonnan mindig elővehetik. — mementó az azoknak, akik kint voltak és tanúságot azoknak, akik nem látták közelebről a világháború szörnyű poklát.

A „Nyugati front, 1918” című, szenzációs, hangos drámát tegnap este mutatta be az Uránia. A bemutató közvetlen, meleg sikere előrevetíti a siker-karrier árnyát. (b. j.)

Butor vásárlásnál

forduljon bizalommal a

Faipar-hoz

Király ucca 4. szám.
Cimre ügyeljen.

Milyen idő volt és milyen idő várható

A Földrajzi Intézet jelenté, október hó huszonkettedikén:

Az időjárás átalakulási folyamata Debreczenben is megkezdődött. A déli-élelt még teljesen derült ég, a Koradlutáni órákban fokozatosan elborult és hamarosan felléptek az alacsony felhők is. A hőmérséklet tegnap óta nem változott lényegesen. Az éjszakai lehülést nappal 20 fok fölé menő felmelegedés követte. Az éjszaka folyamán a borultság meg fogja akadályozni az erősebb lehülést. Valószínűen már az éjszaka folyamán esőben is lesz részünk.

A nyugatról felvonuló ciklonáris képződmények, melyeknek hatása alatt a borulás bekövetkezett, átvonulásával gyors időváltásban fog részeseitenni, mögötte ugyanis hideg levegőtömegek betörésével hőszűrésre számíthatunk.

Időprognózis: Borult idő várható. esővel és később hőszűréssel.

—oooOooo—

Kitüntetett sportfértek. A Kormányzó- a vallás és közoktatásügyi miniszter előterjesztésére megengedte, hogy a sport terén elért sikerekért, dr. Bárány Istvánnak és Némethi Jánosnak elismerése tudtul adassék. — Megengedte továbbá, hogy Bródy Gynek és Wanné Rezsőnek, valamint dr. Szendey Bélának az Európa-evezőbajnokságban elért sikeréért elismerése tudtul adassék.

Rádiósok figyelmébe A Keletmagyarországi Rádió Társaság rendezésében, ma, csütörtökön este hét órakor Csanádi Sándor híradós százados, az antennákról és azok szereléséről fog bemutatni előadást tartani, az iparostanonciskola (Burgondia ucca), földszint 56. számú termében. — Az előadás díjtalan.

A debreceni dohánykísárúsok kirakatversenye. Tegnap számunkban már beszámoltunk a debreceni dohánykísárúsok kirakatversenyéről s a zsűri döntéséről. Pótlólag említjük meg, hogy a kirakatversenyen özv. Goldmann Albertné, Piac ucca 85. sz. alatti dohánytözsdetulajdonos is részt vett és szép, izléses kirakatáért a zsűri őt is jutalomban részesítette.

Aldo Damí előadása. Lapunk már megírta, hogy Aldo Damí, akinek francia nyelven könyve jelent meg, a magyar revüizóról, legközelebb előadást tart városunkban. Most már közölhetjük, hogy az előadás pénteken délután négy órakor lesz a Kollégium dísztermében. Az előadás tárgya: „Az irodalmi alkotás és szavés romantika”. A franciayelvű előadás tolmácsolásáról gondoskodás történik. Ezúton is kérjük Debrecen hazafias közönségét, hogy a kitűnő vendéget kell széksorok várják. Belépődíj nincs.

Ezüstlakodalom. E hét keddjén tartotta meg szűk családkörben Majoros Béla főreáliskolai h. igazgató és neje sz. v. Szabó Margit házasságának 25. éves jubileumát, amely alkalommal igen sokan keresték fel jókívánataikkal a jubiláns házaspárt.

X B. Valtay Margit táncintézetében október hó 26-án egyetemi kolon kezdődik, Péterfia ucca 30. szám.

X Olvasóköri és könyvtárak, évi könyvbeszerzése most van folyamatban. Ajánlom dúsan felszerelt könyvtárakat. Új és antiquarice is, igen előnyös fizetési feltételekkel. Antalfy József könyvkereskedése, Szent Anna és Varga ucca sarok. Telefon 612. sz.

*Szagtalanít, felszívja a nedvemet
Köfét Gyermekhintőpor!
Nagy doboz 90 fill. Próbadoboz 30 f.*

Öt hónapi fogházra ítélte a debreceni törvényszék a hajduböszörményi trafik betörőjét

Kétszer tört be a trafikba. — A helyszíni szemle alatt megtámadta a rendőröket.

Szeptember elején vakmerő betörés történt Felegyházi János hajduböszörményi trafikos üzletébe. A tettes egy feszítővassal kifesztette a vaspánttal ellátott ablakvédőt, kinyitotta az ablakot és a vasrácson keresztül kiemelt a fiókból 11 pengőt és vagy 50 pengő értékű dohányt. A rendőrség erélyes nyomozást indított az ügyben és csakhamar sikerült is kézrekeríteni a betörőt Szilágyi Imre hajduböszörményi napszámos személyében.

Szilágyi Imrét tegnap délelőtt vonta felelősségre a debreceni törvényszék Jeney tanácsa. A vádlott szép sorjában elmondta, hogyan követte el a betörést. Kifesztette az ablakot, beült az ablakráma és kiszedte a pénzt. — Ezután beült a kocsmába és ita-lozott. Eszébe jutott azonban hogy

nines dohányja, erre visszament a trafikba és vagy 50 pengő értékű dohányt is kivett. A dohányt a trágyadombban ásta el, itt találta meg a detektívek is.

Kihallgatta a bíróság a nyomozást lefolytató detektíveket is, a kik elmondták, hogy Szilágyit háromszor vitték a helyszínre, — harmadjára meg akart szökni. — Ekkor megütötték, mire ő összepofozta a rendőröket? Ezért külön hatósági közeg ellen elkövetett erőszak miatt is megindult ellene a bünvádi eljárás.

A bizonyítási eljárás adatai alapján a törvényszék megállapította Szilágyi Imre bűnösségét és betöréses lopásért, valamint hatósági közeg elleni erőszakért 5 hónapi fogházra és 50 pengő pénzbüntetésre ítélte. — Az ítélet jogerős.

Tévedésből lopott kerékpárt. — Megírjuk tegnap, hogy Szendrei Sándor lakatossegéd felült Budai András rokkant-trafikos kerékpárjára és azal tovakerkezett. Szendreit azonban a Széchenyi ucca elején elfogták és előállították a rendőrségre. Szendrei kihallgatása alkalmával azt mondta, hogy tévedésből ült fel a kerékpárra, mert azt hitte, hogy a sógoráé. — A

nyomozás kiderítette, hogy Szendrei sógorának csakugyan hasonló gyártmányú és teljesen azonos külsejű kerékpárja van, amelyet Szendrei össze-tévesztett. Ott követte el a mulasztást, hogy nem nézte meg a névtáblát, mire azonban nem is gondolt. Miután a tévedés beigazolódott, Szendreit elbocsátották a rendőrségről és az eljárást megszüntették ellene.

DEBRECENI ÜVEGKERESKEDELMI RT.

Rózsa ucca 2.

Tekintse meg a

Magyar Hét

alkalmával kirakatainkat.

A GYOMORFÁJÁS,

gyomoronyomás, bélsárpangás, nagyfokú erjedés, rossz emésztés, fehérszín, kábultság, fülzúgás, halvány arcszín, kedvellenség a természetes „Ferenc József” keserűvíz használata által sok esetben elmúlik. Az orvosi világ a legnagyobb elismeréssel nyilatkozik a magyar Ferenc József vízről, mert hatása megbízható és rendkívül enyhe. A Ferenc József keserűvíz gyógyszerárakban, drogériákban és fűszerüzletekben kapható.

Fehértói Dániel

Dégenfeld-tér 4. sz.

Telefon: 11-85.

temetkezési vállalatának temetéseit:

Eigner Vilmos vendéglős, életének 56-ik évében elhunyt. Temetése folyó hó 24-én, délután négy órakor lesz a Szent Anna uccai temető kápolnájából a róm. kath. egyház szertartása szerint tartandó beszentelés után a Szent Anna uccai temetőbe.

Erdélyi Gítuka, életének 5-ik évében elhunyt. Temetése folyó hó 23-án, délután négy órakor lesz a Szent Anna uccai temető kápolnájából a róm. kath. egyház szertartása szerint tartandó beszentelés után a Szent Anna uccai temetőbe.

—oooOooo—

Anyakönyvi hírek

Házasságok: Barcsa Géza—Richter Mária, Sági János—Marek Róza, Kiss István—Zaturezki Mária, Friedmann Adolf—Neumann Szeréna.

Halálozások: Szabó Julia ref. 15 hónapos, Haláp 111. szám. — Friedman Géza izr. 22 éves, József kir. herceg ucca 62. szám. — Hanke Leona ref. 68 éves, Csapó ucca 78. szám. — Ráczy Ilona ref. egyházas, Budai Ezsaiás ucca 41. szám. — Thuróczy Lajos ref. 23 éves, Nyiregyháza. — Pozsár Julia ref. 8 éves, Pesti ucca 4. szám. — Pindzula Zsuzsa ref. 5 hónapos, Pesti ucca 4. szám. — Erdei Margit rk. 4 éves, Maróthy György ucca 38. szám. — Hajdú András ref. 38 éves, Balmazújváros. — Bozók Anáné ref. 45 é. Hosszúpályi. — Eigner Vilmos rk. 56 éves, Komlóssy út 58. szám. —

Születések: Hangyási Ferenc lakatos, fiú Mihály. — Sziráki Mihály f. fiú Mihály. — Zeke Mihály szerelősegéd, fiú Mihály. — Szilágyi István gazdálkodó, leány Róza. — Vaskovics Gyula lakatos, leány Erzsébet. — Karsay János ács, fiú Tibor. — Bolgár Bertalan cipész, fiú József. — Szabó Ferenc földműves, fiú Ferenc. — Balogh Ferenc gazdasági cseléd, fiú István. — Molnár Lajos földműves, fiú Sándor.

—oooOooo—

X Megjelent Pajz bácsi könyvtárának első száma. 50 fillérért a kiadóhivatalban kapható.

— Pofonvágta a végrehajtót. Hatósági közeg elleni erőszakkal valóvala került tenap délelőtt a debreceni törvényszék elé Kaufmann Ernő komédi kereskedő. Vele együtt került a vádlottak padjára Lakatos Mihály adó-végrehajtó is. Az ügy előzménye az, hogy Lakatos foglalmi ment 1928. november hó 30-án Kaufmannhoz. Mikor a szövegetek le akarta szedni a pultról ebben a kereskedő megakadályozta, mire a végrehajtó a segédjét útasította, hogy vegye le az írtat a pultról. — Ekkor Kaufmann pofonvágta a végrehajtót, aki természetesen feljelentette a kereskedőt. Ez meg viszonzvádat emelt ellene, hogy az is bántalmazta. A tegnapi főtárgyaláson beigazolást nyert, hogy egyedül Kaufmann bántalmazta a végrehajtót, miért is a bíróság százötven pengő pénzbüntetéssel sújtotta Lakatos ellenben az ellene emelt vád alól felmentette. Az ítéletben a felek megvívódtak.

Gyászrovat

Id. Mikli Lajos ny. Máv. asztalos, 65. éves korában elhunyt. Temetése október hó 23-án, délután félnégy óra kor lesz a Bauer-telep, Honti ucca 4-B. számú háztól a gör. kath. egyház szertartása szerint, a Szent Anna u. temetőbe. — A temetést Gebauer tem. vállalat rendezi.

—oooOooo—

A DEBRECENI TABLA LE-SZÁLLITOTTA AZ APAGYILKOSOK BÜNTETÉSET.

Tegnap számunkban beszámoltunk a debreceni ítélőtáblán folyó nagy bünperről, melynek vádlottjai ifj. Majzik István és Kesserü Gyula. Az idősebb Majzikot bátyja erkölestelen élete miatt eltiltotta a háztól, de az öreg a cséplésnél hazament és követelte a részét. Miután nem hederítettek rá, az asszonyokat ledélssel fenyegette meg. Erre előrohant fia és veje és vasvillával addig ütlegelték, amíg a helyszínen meghalt.

A miskolci törvényszék a két vádlottat fejenként 10 évi fegyházzal sújtotta. Most a debreceni ítélőtábla elé került az ügy, ahol a főtárgyaláson Perjessy tanácselnök elnökölt, a vádlottak védelmét pedig dr. Lovag Berks Lajos ügyvéd látta el. A tábla nem alapította meg a vádlottaknál az ölési szándékot, ezért a szándékos emberölést halált okozó súlyos testi sértéssé minősítette át és Majzik István büntetését három évi fegyházra, Kesserü Gyula büntetését pedig két évi fegyházra szállította le.

—oooOooo—

X „Helen Society“ Daán Ilona angol és francia nyelvtanfolyamát Miklós ucca 8. szám alá helyezte.

— Gazdag, nívós tartalommal, változatos rovatokkal jelent meg a Társadalmi Figyelő új száma. Nemo, Cegléd és Kiss új regényciklusai, Bányai István, Debreceni, Chic, stb. munkatársak írásai. Cegléd István: Örültek minden szabad és Ha az öregek nem lennének folytatásai. Olvasóinknak nagy könyvkedvezmények. Kiss István: Tiszántúli írka-firkák és Debreceni röntgenképek rovatai, dús mellékletek, regénytárak. Egyes szám ára 1 pengő.

— Az ablakon át mászott be a tolvaj. Hajós Józsefné, dohánygyári munkásnő, Mór ucca 7. szám alatti lakos, feljelentést tett a rendőrségen ismeretlen tettes ellen, aki az ablakon keresztül bemászott a lakásába és onnan ellopta a férjének a sötétléc ruháját, azonkívül különböző fehérneműket, mintegy száz pengő értékben. — A nyomozás folyik.

— Helyreigazítás. Kardos László és Kardos Pál „Kritikai füzetek“ című kiadványának első füzetéről tegnap számunkban közöltünk egy beküldött kommunikét. Ebben a többek között az áll, hogy Hankiss János és Juhász Géza legújabb irodalomtörténeti könyvét pártkülönbség nélkül erős támadásban részesítették. Ez a megállapítás téves, miért is ezennel helyreigazítjuk azzal, hogy köztudomás szerint a szóbanforgó műnek voltak támadói, de ugyanakkor voltak védői is, igen szép számmal.

Halá'ragázott az autó egy asszonyt Püspökladányban

Szerdán délelőtt telefonon jelentette a püspökladányi csendőrség a debreceni ügyészségnek, hogy özvegy Szatmári Istvánné püspökladányi asszony halálos autólégázolás áldozata lett. A délelőtt folyamán írásbeli jelentés is érkezett be a halálos elgázolásról az ügyészséghez és ennek alapján a következőképpen lehet rekonstruálni a szerencsétlenséget:

Özv. Szatmári Istvánné a püspökladányi főútcán haladt és át akart menni egyik oldalról a másikra.

A kocsiuton ekkor több szekér haladt és így az asszony nem vette észre, hogy jobbról egy autó közeleg.

A szekerektől az autó sofförje nem vette észre Szatmárinét, így történt meg, hogy az autó elütötte a szerencsétlen asszonyt, aki olyan súlyos belső sérüléseket szenvedett, hogy még a helyszínen meghalt.

Az ügyészség a vizsgálóbírónak indítványozta a vizsgálat bevezetését. Preineszberger Jenő tanácselnök, központi vizsgálóbíró a vizsgálatot elrendelte és dr. Horváth Arthur törvényszéki orvosszakértő kíséretében kiutazott a helyszíni szemle megejtése végett. A szemle eredményétől függ, hogy Ferenc József, az autó vezetője ellen megindul-e a büntető eljárás gondatlanságból okozott emberölés miatt.

— Tarka-estet rendez az „Egyetértés“. A Máv. műhelyi „Egyetértés“ önképző dal- és zeneegylet, október hó 25-én, szombaton este nyolcórától kezdettel nagyszabású tarkaestet rendez, melyre az egylet-iránt érdeklődőket szeretettel meghívja a rendezőség. Hely-árak: Páholy 1 P, I. hely 80 fill., II. hely 60 fill., III. hely 40 fillér. Jegyeljegyzés: Telefon 2-46. Műsor után tánc reggelig. — Műsor: Rendező: Szolárszky László. 1. „A bíró előtt“. Drámai jelent. Szereplők: Perkó Gyula, Földessy Lajos. — 2. Magyar nóták. Éneklő: Arany Irén. — 3. „A zsúfolt vonat“. Vígjáték egy felvonásban. Szereplők: Perkó Gyula, Szabó Károly, Pongrácz Anci, Kerezi Béla, Urbán Gizi. — 4. Énekel: Engi Laci. — 5. Kuplé-duett: Szolárszky s Sidó. — 6. Műdalok: Kovács Gyula.

7. Tangó dalokat énekel: Szolárszky László. — 8. „Mari katonája“. Vígjáték egyfelvonásban. Szereplők: N. Arany Irén, Nágel Icuka, Lázár János Szolárszky László, Szabó Károly, Hegedüs László, Sidó Zoltán, Kerezi Béla. — A darabban előforduló énekszámokat kíséri Gömörv András és zenekara.

X Orvosi, jogi, gazdasági és mindenemű szakkönyvek új és használt állapotban kapható: Böhm Ferenc könyvkereskedése, Ferenc József-ut 7.

X Bélyeggyűjtemények vétele, eladása, fényképezőgépek, másoló-papírok, előhívók, fixizók, amatőr-munkák szakszerű elkészítése. — foto tanács. — Magyar Hétre legdúsabban felszerelt magyarcikk raktára, Springer József üzletében, főposta mellett.

Frontharcos bajtársakhoz

Országos Szövetségünk Elnökség-gróf Tolvay-Takács József ny. altábornagy vezetése alatt, folyó hó 25. napján, este a 6 óras gyorsvonattal érkezik városunkba. A pályaudvaron elnökségünk fogadja és a fogadásnál bajtársaink megjelenését örömmel fogadjuk.

F. hó 25-én este 8 órakor bajtársias vacsora vendégeink tiszteletére melyen minden bajtársunk részt vehet, de kérjük két nappal előbb bejelenteni, hogy részére hely tartassék fenn. Vacsoráját mindenki maga fizeti.

Folyó hó 26-án, vasárnap reggel 9 órakor — felkérjük bajtársainkat — szíveskedjenek a Nagyerdő bajtársatánál levő 39-es Hősi Emlékműhöz kijönni, ahol az Emlékművet ünnepélyesen megkoszorúzzuk, elcsétt bajtársaink emlékére. Onnan Országos Elnökségünk vezetése alatt, frontarcos lohogónkkal, zárt rendben bevonulunk a vármegye-házára.

Délelőtt 10 órakor frontarcos találkozó a helybeli, a Hajdu vármegyei és Bihar vármegyei frontarcos bajtársainkkal. Országos Elnökségünk ezalkalommal fogja kifejteni előttünk szövetségünk eddigi munkálatait és aktuális kérdéseinket fogja letárgyalni. Ezalkalommal értesülnek bajtársaink ügyeink országos állásáról. Ugyancsak tájékoztatva lesznek helyi és vármegyei szervezetünk eddigi kialakulásáról.

Frontharcos bajtársak! Kérjük elvárjuk, hogy mindannyian ott legyenek és akik a Hősi Emlékmű megkoszoruzásánál részt vesznek és felvonulásunkon zászlónk alatt menetelnek, kérjük, hogy háboruban szerzett kitüntéseiket is tüzzék fel ezalkalommal.

—oooOooo—
A helyi vezetőség.

— Meglopott háziszolga. Kolozsvár János háziszolga, aki az Arany Bika konyhájában van alkalmazva, feljelentést tett a rendőrségen ismeretlen tettes ellen, aki a lakóhelyéről ellopta a dohányszelencéjét, amelyben bűsz P. készpénze volt. A rendőrség megindította nyomozását.

X Szépen manikűrözök. Széchenyi ucca 47. szám. Barna lány.

— Ismét lopkodják a tyúkokat. — Tegnap két tyúklopás is történt Debrecenben. Varga Sándor gépész, Kemény ucca 26. szám alatti lakostól 1 kakast és tizenkét darab tyúkot. — Murányi János ny. Máv. altiszt, Kuruc ucca 112. szám alatti lakostól pedig nyolc darab tyúkot loptak el. — A rendőrség keresi a tyúktolvajokat.

— Lopás a piacon. Bihari Zsigmondné, Szalkai ucca 3. szám alatti lakostól a Rákóczi uccai piacon ellopták a ridiküljét, amelyben 15 pengő volt. A rendőrség megindította a nyomozást.

— Meglopott falusi asszony. Gavalér Józsefné, felsőfőzsi lakos, tegnap Debrecenben járt és a Simonffy uccán elment egy orvosi rendelőbe. Amíg a rendelőben járt, a kosarát a folyosón hagyta, amelyből ismeretlen tettes elloptott két fiú ruhát és különböző élelmiszereket. A nyomozás folyamatban van.

X Nem hosszabbítunk! November hó 16-án nyílik meg Debrecen és környéke amatőr fényképezőinek kiállítása, hol gyönyörű művészi hatású képekben mutatják be hazánk legszébb vidékeit és természeti szépségeit. A kiállításon mindenki részt vehet. Jelentkezés november hó 5-ig, kizárólag Springer József és Berzók Sándor fotokereskedőknél.

Kovács Gyula

vizvezeték és fürdőberendezési vállalata

Debrecen, Hunyadi ucca 12.

Telefon: 16-79.

Készít és javít:

Állandó raktáron:

Vizvezeték és fürdőszoba berendezéseket, továbbá csatornázás, központi melegvíz és gőzfűtéseket, szellőztető és mindenemű gázberendezési munkálatokat.

Mindenemű vizvezeték és fürdőszoba berendezési tárgyak, piperecikkek, autógéyserek, armaturák, mindenemű szivattyus kutak és alkatrészek.

Szakszerű és lelkiismeretes munka.

Kedvező fizetési feltételek.

Költségvetés díjtalan.

SALVATORFORRÁS a vese, hólyag, reuma gyógyuize

A húgyvese csapódását feloldja és ilyenek képződését megakadályozza a reuma és köszvényes megbetegedések megelőzését a vese és hólyagbetegségeket előidéző cukorbetegségek gyógyítására

Üzletvezetőség: Budapest, Erzsébet tér 1. sz.

Zorakot: Kossuth Géza Keresk. Rt. és Fűszerkereskedelmi Rt.

— Lelőpták a lámpát a bleikliről. Almási János sofför feljelentést tett a rendőrségen, aki a kerékpárjáról lelopta a „Bosch” lámpát. A nyomzás megindult.

— Sakkör alakul a K.E.-ben. A Keresztény Ifjúsági Egyesület munkaprogramjába újabban felvette egy sakkör megalakítását is, amely iránt, — mint értesülünk, — nagy érdeklődés nyilvánul meg városzerte, különösen a fiatal emberek körében. — A sakkör vezetését a debreceni sakkélet egyik elismert kiválósága, Barcza Geodion vállalta el. Akik ismerik a sakkjáték szépségeit s tudásukat ez élvezetes játékban fejleszteni akarják, s a hosszú téli estéket jól akarják eltölteni, azoknak e körben kellemes klubéletben lehet részük. A haladók részére egy városunkban még ismeretlen sakkiskolát állítanak fel, hol a tagok elméleti és gyakorlati oktatásban részesülnek. A sakkör keretében szimultán játékok, házi és meghívásos versenyek, bajnokság etc kerülnek lebonyolításra. A sakkör alakuló ülésére ma, csütörtökön este félnyolc órakor a KIE új helyiségében, (Piac u. 7. szám, első emelet), minden érdeklődő fiatalembert szeretettel lát a KIE Vezetősége.

FUTBALLBÍRÓVIZSGA DEBRECENBEN.

A Keleti Labdarugófrótestület vasárnap bíróvizsgát tartott Debrecenben, amely kitünően sikerült. Budapestről a központból Vámos Soma és Gerő Ferenc jött le Debrecenbe, míg Debrecenből Szabó Kálmán volt a vizsgáztató bizottság tagja. Tizennyolc bírójelölt ment neki a vizsgának. Az írásbeli öt elbukott, így a szóbeli vizsgára 13 bíró maradt. A szóbeli vizsgán mind a 13 jelölt megfelelt és így a gyakorlati vizsgára mehettek.

A sikerrel vizsgázók közül 8 nyíregyházi és 5 debreceni van. A jelöltek alapos felkészültségről tetek tanúságot, ami rendkívül meglepte a vizsgáztató bizottság tagjait. Az érdem itt elsősorban a keleti bírótestület azon tagjaié, akik a tanítás és előkészítés nehéz munkáját végezték.

Bristol szálloda BUDAPEST

legszebb pontján, a Dunaparton.

Uj vezetés mellett ajánlja:

Elkelő patinás szállodájának gyönyörű szobáit, a mai gazdasági viszonyoknak megfelelő polgári áron:

Egy ágyas uccai P 10-16-ig
Egy ágyas udvari P 6-10-ig
Két ágyas uccai, dunaparti P 24-40-ig
Két ágyas uccai P 20-24-ig
Két ágyas udvari P 15-18-ig

A jobb szobák árai fürdőszobával értendők — Minden szobában hideg és meleg víz, telefon, rádió.

Ettermi árak:

Complett reggeli: kávé, vagy tea, vagy kakao egy tálalással, vajjal és jam-al P 1.20
Kifüti ebéd, vagy vacsora menü P 2.40
Kifüti ebéd, vagy vacsora menü előtétellel P 4.—

Ezen lapra

hivatkozással a szobaárakból külön engedmény. — Szobarendelés lehetőleg 2-3 nappal előbb eszközölendő. — Bristol szálloda szobáiból és terraszáról a leggyönyörűbb kilátás nyílik a Dunára és a budai hegyekre.

FUTBALLMÉRKÖZÉS KABÁN.

A MOVE Kabai Sport Egyesülete f. évi október hó 26-án délután fél 3 órai kezdettel futballmérkőzést tart a MOVE Karcagi SE I. csapatával.

A DTE

játékosait felkérjük, hogy a csütörtöki tréningen teljes számban a nagyverdei pályán okvetlenül jelenjenek meg. — Vezetőség.

KÖZGAZDASÁG

Terménytőzsde

A terménytőzsdén tartott irányzat érvényesült, ámbár Liverpoolból kisebb árhanyatlást jelentettek. A forgalom szűk keretek között mozgott és úgy a határidőüzletben, mint a készáru-piacon bizonyos tartózkodás volt érzhető. A kínálat általában csekély, ezzel szemben a határidőüzleti forgalomból megállapíthatóan nemcsak a „Futura”, de más kereskedőcégek is vásároltak. A tartott irányzat csaknem változatlanul a tegnapi árfolyamokat hagyta felszínen, amennyiben októberi búzában 15. márciusi búzában 16.10 pengős, májusiban 16.40 pengős árfolyamon kötötték az első üzleteket. Eszerint az októberi búza 2 fillérrel drágult, a márciusi változatlan, a májusi pedig öt fillérrel olcsóbbodott. A felmondások keretében ma 12.600 q búzát jelentettek be szállításra, amelyet a Futura vett át.

A készáru-piacon vonatott az üzleti forgalom és az árak teljesen a tegnapi zárlat színvonalán mozogtak. A takarmánypiacon csendes üzlet mellett alig volt változás. A magpiac üzletelen, a lisztárak nem változtak.

Készáruüzlet árfolyamai:

Tiszai búza 77 kg 14.75—15.50, 78 kg 14.90—15.65, 79 kg 15.05—15.90, 15.15—16.10. Felsőtisza 77 kg 14.75—14.95, 79 kg 14.90—15.50, 80 kg 15.05—15.20, rozs 8.15—8.25, árpa 12.75—13.25, sörárpa 18.50—20.00, zab 17—17.50, tengeri 14.85—15.00, korpa 7.—7.20, lucerna 165—185.

TANONCTARTÓ IPAROSOK FIGYELMÉBE!

Az iparostanonciskola igazgatóságától vett értesítés alapján közöljük az érdekelteknél tanonctartó iparosokkal, hogy e hó 27-én, azaz a jövő hét hétfőn iskolai szünnap lesz, vagyis ezen időben a tanoncoknak iskolába menniük nem kell. A szünnapot a tanonciskola felügyelőbizottsága engedélyezte, tekintettel a vásárra.

MŰSZERÉSZ-, AUTÓ- ÉS VILLANYSZERELŐMESTEREK FIGYELMÉBE!

A debreceni iparostület műszerész-, autó- és villanyszerelő szakosztálya f. hó 23-án, csütörtökön este félhét órakor az iparostület kistanácsstermében szakosztályi ülést tart, amely ülésre a szakosztályi tagok teljesszámu és pontos megjelenését ezuton kéri a szakosztály elnöksége.

DEBRECENI PIACI ÁRAK.

Zöldsgárok: Sóska 60, spenót 40, burgonya 10—14, hagyma 10—12, fok-

Szirek-cipők

szépek, csinosak, tartósak. Tekintse meg kirakatomban levő modelljeimet. — Burgondia ucca 1. Ipariskola. Tanulót fizetéssel felveszek.

hagyma 70—80, torma 20—30, paradicsom 16—26, gomba 50—100 fillér kilója. Fehérkáposzta 6—30, vereskáposzta 10—40, kelkáposzta 10—40, karfiol 15—40, zöldség 6—15, paprika 1—2, tők 50—60 fillér darabja, illetve csomója.

Baromfiárak: Tojás 13—15, csirke 150—260, lita 1000—1300, kacsa 450—550 fillér párja.

Gyümölcsárak: Szőlő 32—30, birs 120—130, dió 90—120, dióbél 400, alma 60—110 fillér kilója.

DEBRECENI TERMÉNY- ÉS TAKARMÁNY- ÁRAK.

Buza 13—12.50 és a boletta, rozs 8.00—7.00 és a boletta, árpa 12—11.50, zab —, tengeri (ó) 13.00—12.00, tengeri (uj) 10.00—9.00, tengeri (csöves) 6.20—6.50, lucerna 7.50—7.00, széna 6.50—4.20, lóhere 6.00—5.00, búkőny 4.50—3.50, szalma (alom) 2.50—2.00, szalma (rozs) 3.20—2.80, szalma (zsup) 1 kéve 14—12 fillér, cukorrépa 2.50—2.20, tők (fehér, evő) 3.00—2.00.

MAGYAR HET! MAGYAR HET!

„Kalor”, „Cyklop”, „Páris”, „Zephir” és „Jobbágy”

magyargyártmányu kályhák barátságossá teszik lakását.

Tekintse meg:

Tóth Gyula vasüzletében

Telefon 29. városház sarkán. Telefon: 29. Takarékosági könyvecskére 6 részletre is.

APRÓHIRDETÉSEK

Az apróhirdetések díja hétköznap 10 szóig 40 fillér, minden további szó 4 fillér; vasárnap 10 szóig 60 fillér, minden további szó 6 fillér. Vastag betűkből álló, valamint levelezési rovatban elhelyezett apróhirdetések díja kétszeresen számítatik. Apróhirdetések csak a díj előzetes lefizetése mellett közöltenek. A közlési díj vidékről postabélyegben is beküldhető. A kiadóhivatalban hagyott címek csupán kiadóhivatalunkban, József kir. herceg-utca 1. (Bika-bérház) tudhatók meg. Hirdetési ügyekben Telefonon a 788 nyújt felvilágosítást.

Házasság

Mgnősitenem nyugdejképes állami — tisztviselő öcsémet. — Azon házias, intelligens hölgy választást kérem, kinek pár ezer pengő hozományja van. Leveleket „Nagybácsi” jellegre. 1388

Alkalmazást keres

Mosni, vasalni és takarítási olcsón elmegyek. Nyil u. 17. sz., II. ajtó. 1512

Száz. pengő óvadékkal kocsmát keresek leszámolásra. Hajdusoboszló, Czaba Irén, Fecskezug VI. tized, 170. sz. X-20-26.

Betöltendő állás nők részére

Kéttagú családfőhöz mindenestül főzőnő felvétetik nov. 1-ére. Cím a kiadóban. 1414

Keresek azonnali belépésre. — szerda szombati napok ra gyakorlott, perfect gyors- és gépirókisszonyt. Kölesei ucca 3. szám. 1521

Kifutóleány kisebb felvétetik. Széchenyi ucca 6. szám. Hírlapiroda. 1520

Egy belátónő és egy kifutó nő felvétetik. Nyil u. 77. szám. 1528

Alkalmazási azer

Kifutófnu 17 éves, kerékpárhoz értő és diótörő leányok felvétetnek. Csapó 33. Goldbergernél. 1499

Ingatlanforgalmi irodám kezelésére Debrecenben, irodai gyakorlattal bíró uriembert keresek, lehetőleg takaréki óvadékkal. — Üzleti érzékkel bíró egyénnek állandó állás. Címem e lap kiadójában megtudható. 1452

Irodai gyakorlattal bíró férfi, vagy hölgy banküzlet kezelésére takaréki — óvadékkal felvétetik, — biztos uri megélhetést, állandó állást biztosíthat magának Debrecenben. Címem a kiadóban megtudható. 1452

Egy hétszamos cipészsegéd felvétetik, Mester ucca 32. szám. 1538

Fiatal ügyes segédet keres — kezdő fizetéssel Darvay és Bagi, Csapó u. 1511

Házmester, ki a fűtéshez is ért, felvétetik. Simonffy u. 7. alatti. 1509

Társ

Hölgyfodrásszal társulna jól bevezetett üzlettel rendelkező urifodrász. Cím a kiadóban. 1508

Autó, motor, kerékpár

Eladó üzemnagyobbítás folytán egy darab 30—35 HP. Diesel és egy drb. 40—45 HP. Stock motor, üzemképes állapotban, a Hubertus tokaji kőbányájában megtekinthető. Érdeklődők forduljanak Hubertus kőbánya Rt. nyiregyházi céghez. 1388

Bútor

Eladók Konyhabútorok szekrény, ágy. Széchenyi ucca 3. szám. 1276
Jókarban levő bútorok, olcsó árban eladók. Értekezni lehet 10 óratól, Nap u. 1. szám, harmadik ajtó. 1537

Orvosok, és szigorlók figyelmébe Műszerszekrény 10 darab, jutányos áron eladó, asztalosnál, Török Bálint ucca 3. 1521

Elelmiszer, ital

Burgonyát minden fajtát, lencsét, fehér babot, a legolcsóbb napiáron házhoz szállít Murvay, Vár ucca 11. szám. 1534

Bor kitudó, újléta, ezerjő kadarka, 25 liter is 60 fillérjével házhoz szállítok, Csillag ucca 40. 1533

Sajáttermés

Boeska-kerti ó és új bor eladása, Török Bálint ucca 3. szám 1523

Figyelem

Egy kiló barna kenyér 24 fillér. Mester ucca 16. szám.

LENCSE

nagysemű, szilvikmentes kapható termelőnél 5 kilogramos tételekben 70, 80 fillérért. — Domokos Lajos u. 6.

Zamatos bor 64 fill. öt liter vételnél 60 fill. 10 liter vételnél 58 fill. Otelló vörös 80 fillér, 5 liter vételnél 72 fillér. Üvegeket veszek magas áron. Glück I. Magoss György-tér 9. sz. ber. és csemegézet. 10—XII—15

Oktatás

Knóti Kovács Silye Gabriella miniszterileg engedélyezett szabásati varróiskolájába és nődivattermébe, magánintásra és lparkepésítésre tanítványokat minden időben felvesz. Kossuth ucca 45. szám. 4—IX—XI—6-ig

Nemelő,

privát órákat ad és magánvizgára előkészít dr. Kovessl, Harányi Gusztáv ucca 25. IX—6 w.

Zongoratanítást vállalom, kívánatra háznál is adok zongoróórákat. Cim: Botond u. 8. szám (Sz.)

Gyorsírást és gépirást olesón, rövid idő alatt, okleveles gyorsírótól megtanulhat a Könyvvel Szakirodában (Svetits palota). Kiképzés a legmagasabb fokig. Felolitek gondos előkészítése az irodai gyorsíró vizsgára. x-10-31

Ajánlat

Gyümölcsfák, kajszli és őszibarack, — birsalma, dió, meggy, magastörzsi, oltott — pöszméte és ribizli, — málna és ribizlibokrok kaphatók. Sesztina u. 4. cz. alatt a kisállomás mellett 1462

80 fillérért ondolál a vörös Rózi és 30 fillérért manikűrőz a széke Rózi. — Csapó u. 54. 5h-11-7

Porosz szén 7500 kalóriájú 7 P. Hazai szén, szagtalan, teljesen elég, mázsánként 3.20 P. Tüzifa, bükk, tölgy és varga mázsánként 3.80 P. haza szállítva. Salétrom u. 12. szám Telefon 6—74. 23 X—26-ig

Férfiingvarrás 1 pengő 20. gépendli métere tíz fillér. Mindenfélé kézi, gép és monogramhímzés. Kifogástalan munka. Bájjos gyermekruhák hozott anyagból. Sass u. kettő. 19h-X-25g

Tört

aranyat, aranyfogat a legmagasabb árban — vesz Haás Janka aranybevéltő. Simonffy ucca 7. sz. 1132IX-7-X7-hg

Keresek

8, 10, 12 hónapos garantált fajtisza német nemesített tenyész süld-kant. Kor, súly, kg-kénti ár megjelöléssel ajánlatokat kér Derzsy Kálmán, Debrecen, — Hatvan ucca 24. sz.

PADLÓLAKK magastényű, legszebb színekben, kiváló minőségben nagyon olcsón kapható. Stern festéküzletben, — Debrecen Piac ucca 10. sz. (Bikával szemben). Ugyanott poloska, svábogár, patkány és egérirtó megbízható minőségben kapható.

Gallérokat, Ingeket legszebben, legolcsóbban tisztítók, 4 nap alatt, Budapesti képviselet, Simonffy ucca 7. szám 1125-12-31

Poloskairtást olcsóval vagy szabadalmazott szerrel és lakások vizsgálatát felelősséggel vállalom. Poloska, svábogárirtószert kapható. Kossuth ucca 47. Nánassy. Telefon hívóm 845. 1136

Magyar cipő, olesó árjegyzék. Női cipő 36/37 6.00, női cipő trotur 10.00, női cipő lakk 13.00, férfi cipő lakk 18.00, férfi cipő strapa 12.00, férfi la 14.50, férfi box 16, iskolacipő 26/29 7.00, iskolacipő box 26/29 8.80, iskolacipő box 30/35 10.00, iskolacipő lakk 26/29 10.00, Ezen árakból a Magyar Hét alatt 20 P. vételnél 5 százalék engedmény! Guttman, Vár u. szembe. 1350—X—28-ig

Elegánsan öltözködni Bálint Irén női divatszalonjában (Kossuth u. 42.) lehet. A szezon legszebb ruháit készítem 8 P-ért. Kosztümöt. Átmentí felöltőt 16 P-ért. Szabás, varrás tanítása a legmodernebb módszerrel. 1357—25-ig

Ékszer, órákat készpénzárón hat havi részletfizetésre — vehet Takarékosági — könyvecskével Engel László ékszerésznél, — Piac u. 52. Megveház melett 15hX23g

Ajtók és ablakok jobbminőségűek és egy szerűbbek továbbá hármas ikerablakok minden nagyságban készen kaphatók, Blattner Kálmán telepén, Nagyvárad ucca 14. (Miklós ucca végén)

Női és leányka kalapok, sapkák, feltűnő olesóárban, izléses kivitelben. „Lily” kalapszalomban. Piac ucca 56. szám. 1536

Berentei

szén 3.40 mázsánként, hazaszállítva, szagtalan, teljesen elég. Tüzifa 4 P. Schwartz, Agárdi 6. Telefon: 12—04. 1392

Poloskát,

svábogarat, biztosan elpusztít a „Szektin” rovarirtószert. Készíti Jóna és Jóna drogéria Debrecen, Kossuth u. 6. szám. Ára 1.20 fill. 1447

Magyar játékkártya 32 lapos, nagy alakú prima minőség, reklám ára: 1.40 pengő, (Piac ucca) Ferenc József-ut 64. szám. trafikban. — 7—11—19

Aranypénzt, fogaranyat, aranyékszert, legmagasabb árban veszek. Órajavítás 2 évi jótállással, s szakszerűen és olcsón, Bercsényi órás, Csapó ucca 38. szám. (Iparos-tanonciskolával szemben). 1527

Ujjonnan érkezett mintáimból ké szítek előrajzolást olcsón és jól. Nagy választék előrajzolt kézimunkák és hozzávalókban. DMC és mindenféle rövidárakban. Olcsón vállalom fehérneműhímzést, varrást monogramozást hozott és saját anyagomból. Állandóan raktáron — hímzett fehérkézimunkák. Fazekas kézimunkaüzlet, Szent Anna u. 6. szám. 911-XII-11.

Sok pénzt megspórol, kenyerét, lisztjét nálam vásárolja. Fehér kenyér 30, félbarna 20, grizes 0-ás liszt 36, négyes 28 fill. Klórnál Gázgyár ucca, Boldogkert, 6—30. telefonon megrendelhető. 1498

Akác-, Kőrös, szil, tölgy, rönkök eladók. Pakereskedelmi, Miklós ucca 7. sz. Telefon 216. sz. 297

Kereslet

Jobbállású tisztviselő keres tizen-négyezer pengő építési kölcsönt első helyen — való betáblázásra. Cim a kiadóban. 1506

Elveszett egy fél pár fehér női szarvasbőrkesztyű. Megtaláló jutalomban részesül. Vár u. 10. 1500

Lakást keres

Kettőszobás úrilakást keres, kiscsalád, mielőbbi beköltözésre. Cimeket kérek „Köztisztviselő” jellegére. 1529

Kiadó lakás

Egyszobás, előszobás lakás kiadó. Teleki ucca 21. 1525

Magasföldszintes

száraz szoba, konyha kiadó párnak v. magánosnak. Nyil u. 116. 1391

Teleki 46 alatt novemberre kis szoba 12 pengőért kiadó. Értekezni Anna 33. sz. x-101-24.

Egy udvari szoba kiadó Károly Ferenc József út 8 (Margit fürdővel szemben). 1531

Kiadó egy szoba, konyha lakás, Eötvös ucca 66 sz. (B.)

Pincelakás világos, padlós előkonyhával, fűskamrával kiadó. Zápolya u. 7. 1514

Vénkertben gyönyörű uccai lakás központtól 15 percre kiadó. Sinai u. 33a. 1513

Kiadó egy szép nagy uccai — szoba konyhával, kapualatti bejárattal nov. 15-ére. Ugyanott egy hármaskaru csillár s egy éjjeliszekrény márvánnyal eladó. — Apaffy u. 16. sz. 1510

Egy udvari szoba, konyhával azonnal is elfoglalható. Gyöngyvirág 21. 1495

Kiadó egy nagy pinceszoba november 1-ére. Csillag u. 34. 1494

Uccai világos szoba nagyon szépen bútorozva kiadó. Kigyó 36. 1502

Kiadó lakás két szobás

Kiadó két uccai szoba, konyha, kamara. Kazinczy u. 12. szám. 1505

Két szobából és mellékkelvi ségekkel álló lakás nov. 1-ére kiadó. Poroszlay-ut 41. szám. 1387

Kiadó két szoba mellékkelvi ségekkel, nagy kertes udvar, sertés, baromfitartás megengedve, Károly Ferenc József út 8. szám. (Margit fürdővel szemben). 1530

Bútorozott uccai szoba kiadó, Simonffy ucca 15. 919

Uccai két vagy 3 szoba, füves veranda, konyha, kamara, fürdőszoba — november 1-re Szoboszlai-ut 4/d. alatt — kiadó. Értekezni Nap ucca 22. 1106

Két szoba konyha, három lépcsős szép magas lakás, csendes udvarban, november hó elsejére kiadó — Kút ucca 24. szám, Péterfia ucca felől. P

Kiadó kettő szoba, konyha, s éléskamara, november hó elsejére, Csokonai ucca 13. sz. 1436

Kiadó

külön udvarban 2 kis szoba, előszoba, konyha stb. és uccai szoba, konyha, speiz, zárt veranda, fatartó, Kishegyesi út 15. 1004

Kiadó lakás három szobás

Modern háromszobás lakás, — november hó elsejére kiadó, Arany János u. 48. szám. 1526

Kiadó lakás nagyobb

Svetits-palotában Ferenc József útra néző, négyzsobás lakás, minden komforttal, f. évi november hó elsejére kiadó. Értekezni lehet a gondnoki hivatalban, első udvar. 1516

Négyzsobás modern lakás az Arany Bika bérházban azonnal kiadó. Értekezni lehet Bika iroda, félem. 15. sz. 10—10—30.

Bútorozott szoba

Bútorozott különbejárattú szoba villannyal 2 személy részére azonnal kiadó. Domokos Lajos u. 6. Vénkert. Kollégiumtól 10 perc. Sz

Bútorozott szoba kiadó Miklós u. 17. hivatalnoknőnek v. házaspárnak. x-10-24

Különbejárattú bútorozott udvari szoba november 1-ére kiadó. Werbőczy u. 14., földszint. 1396

Uccai bútorozott szoba kiadó Fűvészkeret ucca 5. sz. 1522

Bútorozott szoba különbejárattal, csendes udvarban kiadó, Burgondia ucca 14. sz. 1519

Különbejárattú uccai bútorozott szoba, azonnalra kiadó, Csapó ucca 94. szám. 1535

Különbejárattú bútorozott szoba szolid ur részére elsejére kiadó. Arany János u. 20. Keresztépület. 1496

Csinosan bútorozott szoba (minden kényelem biztosítva) kiadó. Kigyó u. 27. sz. N. B.

Átadó üzlet, vendéglő

Kocsma jogfolytonossággal családi körülmény változása miatt kiadó. — Apaffy 111. 1501

Üzlet, műhely, raktárhelyiség

Üzlethelyiség központban bármily — célra alkalmas, olcsón kiadó. Fűvészkeret u. 14. sz. 8h—w.

Kiadó

üzlethelyiség forgalmas helyen. Czegléd u. 18. 1472

Üzlethelyiség igen forgalmas ucca sarkán bármely célra kiadó. Eötvös-u. 6. (b)

Modern üzlethelyiség a Svetits-bérházban, előnyös feltételek mellett azonnalra kiadó. Bővebb felvilágosítást ad a gondnoki hivatal, első udvar. 1517

A Svetits-bérpalotában irodahelyiség, igen előnyös feltételekkel azonnalra kiadó. Értekezni lehet a gondnoki irodában, I. udvar, balra. 1518

Ingóság eladás

Eladó ócska ablaktokok, kétszárnyú füves ajtó, — verandára való nagy ablak, szobrászmunka igen olcsón. Csapó 24. Barna. 1507

Üzleti nagy kirakat 20 P-ért és egy függőlámpa eladó. Kassai ut 29b. 11. sz. 1034

Káposztáshordó jökarban levő 2 drb eladó. Árpád tér 18. 1503

Esztergapad, transzmisszió szíjkoronggal, erős munkapaddal, satuval, villanyvezeték motorhoz, áru-pole, cégtábla, különféle számszámok eladók. Értekezni Szoboszlai út 10. szám. 1453

Eladó ház

Nagyerdő alatt, Dicsőfi ucca 21. számú ház, háromszáz négyszögöl gyümölcsös sel eladó. (Sze.)

Eladó új ház kedvező fizetési feltétellel. Bálintpap u. 9. Kincseshegy. 1497

Eladó föld

Eladó Tisztviselőtelepen 300 n. 51 saroktelek. Értekezni ugyanott. — Forgács u. 72. szám. 996—10—25

Eladó állatok

Bika borjú, két darab, fajtisza eredeti bonyhádi bikától, igen magas tejelő szinten fajtisza bonyhádi anyától származó 13 hónaposok azonnal eladó. Értekezni lehet Derzsy Kálmánnál Hatvan ucca 24. számanál, reggel 7—fél 8

Földbérlet

Kiadó föld 7 és fél hold — Kassai út 43. sz. Kazinczy u 2 sz. 1501